

DE IURE

INFORMAČNÝ OBČASNÍK NAJvyššieho súdu slovenskej republiky

25. výročie činnosti
NS SR v samostatnej
Slovenskej republike

**Mimoriadne
vydanie**

DE IURE INFORMAČNÝ OBČASNÍK NAJVVYŠŠIEHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Forma: elektronická, vo formáte PDF • Šéfredaktor: Mgr. Alexandra Važanová, Redaktori: JUDr. Slávka Viteková, Mgr. Jana Pišová, JUDr. Dušana Remetová, Matej Jančošek, MSc, JUDr. Tomáš Lisánsky Mgr. Róbert Šimonič • Redakčná rada: JUDr. Daniela Švecová – predsedníčka, JUDr. Jarmila Urbancová – podpredsedníčka, JUDr. Ivan Solej – člen, JUDr. Jana Bajánková – členka, JUDr. Katarína Pramuková – členka, JUDr. Libor Duľa – člen, JUDr. Jozef Milučký – člen • Adresa redakcie: DE IURE, Najvyšší súd Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, 814 90 Bratislava • E-mail: tlacove@nsud.sk • Grafický návrh, technické a grafické spracovanie: Supreme Communication • © Najvyšší súd Slovenskej republiky • Neoznačené fotografie sú z archívu NS SR • Bratislava 2018 • ISSN 2453-8558

PREHĽAD

- 4 Najvyšší súd SR oslávil 25. výročie začiatku svojej činnosti v samostatnej Slovenskej republike

PRÍHOVOR

- 6 Prejav predsedníčky NS SR pri príležitosti osláv 25. výročia činnosti NS SR v samostatnej Slovenskej republike
- 9 Príhovor predsedníčky Ústavného súdu Slovenskej republiky pri príležitosti osláv 25. výročia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky
- 13 Príhovor ministra spravodlivosti Slovenskej republiky Gábora Gála
- 14 Príhovor predsedníčky Súdnej rady Slovenskej republiky pri príležitosti osláv 25. rokov činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

INFORMUJEME

- 16 Predsedníčka Daniela Švecová ocenila sudcov Najvyššieho súdu

ROZHOVOR

- 23 Predseda Najvyššieho súdu Českej republiky prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D.

INFORMUJEME

- 31 Predsedníčku Najvyššieho súdu Danielu Švecovú prijal prezident Andrej Kiska
- 32 Daniela Švecová, Gábor Gál: Súdny musia pracovať rýchlejšie
- 33 Prezident Andrej Kiska vymenoval Jarmilu Urbancovú za podpredsedníčku Najvyššieho súdu
- 34 Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu si zvolilo predsedníčku
- 35 Novou členkou Súdnej rady SR sa stala sudkyňa Najvyššieho súdu SR Katarína Pramuková

Z MÉDIÍ

- 37 Disciplinárne senáty musia prestať kúzliť

ZO ZAHRANIČIA

- 41 Najvyšší súd SR sa zapojil do diskusie o reforme poľského súdneho systému
- 42 8. Konferencia predsedov najvyšších súdov strednej a východnej Európy

Najvyšší súd Slovenskej republiky oslávil tento rok 25. výročie začiatku svojej činnosti v samostatnej Slovenskej republike. Pri tejto príležitosti ocenila jeho predsedníčka Daniela Švecová 14 sudcov Najvyššieho súdu, ktorí sa významným spôsobom zaslúžili o jeho rozvoj. Tejto príležitosti zároveň venujeme aj toto Mimoriadne vydanie časopisu DE IURE.

Prejav predsedníčky NS SR pri príležitosti osláv 25. výročia činnosti NS SR v samostatnej Slovenskej republike

Vážená pani predsedníčka Ústavného súdu Slovenskej republiky, vážený pán minister spravodlivosti Slovenskej republiky, vážené panie veľvyslankyne a páni veľvyslanci, vážená pani verejná ochrankyňa práv, vážené kolegyně a kolegovia sudcovia, dámy a páni, milí hostia, dovoľte mi, aby som Vám všetkým, ktorí ste prijali moje pozvanie, poďakovala za Vašu účasť na tomto významnom podujatí, keď si Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína už 25 rokov činnosti v samostatnom zvrchovanom štáte – v Slovenskej republike.

Pri tejto príležitosti si treba pripomenúť, že základom fungovania slobodnej demokratickej spoločnosti je rešpektovanie zásad právneho štátu a fungujúceho systému brzd a protiváh. Základom tohto systému je nezávislé súdnictvo, ktorého úlohou a zodpovednosťou je ochrana práv a slobôd všetkých fyzických a právnických osôb, ako aj samotného štátu. Povinnosťou súdov je taktiež vykladať zákony v súlade s ústavnými princípmi demokratického zriadenia a ochrany základných práv a slobôd. Tieto kontrolné a ochranné úlohy vymedzujú miesto súdnictvu v systéme štátnej moci. Uvedené premisy vymedzujú nespochybniteľnú úlohu súdov, a najmä Najvyššieho súdu, ako ochranných bariér pri ohrození systému demokracie a základných práv a slobôd z akejkoľvek strany. Práve nezávislá súdna moc je garanciou európskych hodnôt demokracie a právneho štátu, a bude ním aj v nadchádzajúcich štvrtstoročiach.

Historické medzníky nás akosi prirodzene nútia obzrieť sa do minulosti. Po novembri 1989 stála naša spoločnosť na prahu novej éry svojho politického a spoločenského vývoja. Došlo k obrovskému vypätiu síl smerujúcemu k obnoveniu demokracie a vybudovaniu demokratického právneho štátu. Situácia v spoločnosti si vyžadovala novú úpravu postavenia, organizácie a činnosti súdov, ako orgánov úplne nezávislých a nestranných. Za týchto okolností začalo vznikať nezávislé súdnictvo, koncipované ako tretia moc v štáte. Do popredia sa dostali také otázky, ako je integrácia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky do európskych právnych štruktúr, zabezpečenie riadneho chodu súdnictva, ktoré predstavuje v živote (každej) spoločnosti významný stabilizačný prvok, či otázky správneho súdnictva.

V priebehu uvádzania týchto demokratických ideálov právneho štátu do života, došlo k rozdeleniu spoločnej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na dve zvrchované krajiny. V roku 1992 bola prijatá Ústava Slovenskej republiky, čo vyvolalo potrebu vykonať celý rad ďalších zásadných zmien a doplnení v právnej úprave týkajúcej sa súdov a sudcov. Bolo potrebné upraviť najmä spôsob prechodu uznania a vykonateľnosti rozhodnutí z Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa tak k 1. januáru 1993 stal najvyšším súdnym orgánom všeobecného súdnictva v Slovenskej republike.

V súvislosti s týmito mimoriadne významnými zmenami došlo ku kvalitatívnemu posunu v základných princípoch kreovania súdnej moci. Ústredným prvkom reformy v tejto oblasti bolo hlavne posilnenie nezávislosti a nestrannosti sudcov pri výkone svojej funkcie. V tomto prípade išlo predovšetkým o princíp ustanovovania sudcov do funkcie a o stanovení ich funkčného obdobia, ktoré majú kľúčový význam v otázke sudcovskej nezávislosti. Po rôznych zmenách sa právna úprava ustálila tak, že sudcov dnes vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky, a to bez časového obmedzenia, ako to požadujú medzinárodné normy a štandardy. Samozrejme, boli zavedené aj dôležité princípy nezosaditeľnosti a nepreložiteľnosti, ktoré prispievajú k stabilizácii súdnictva. Za uplynulých 25 rokov formovalo slovenskú justíciu, Najvyšší súd Slovenskej republiky nevynímajúc, mnoho faktorov a udalostí v rámci spoločenského vývoja. Jednou z najvýznamnejších udalostí bol vstup Slovenskej republiky do Európskej únie, ktorý si vyžadoval početné legislatívne zásahy.

Z hľadiska súdnej moci bol prijatý zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich upravujúci primárne postavenie sudcov, ich práva a povinnosti. Nasledovalo prijatie zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, ktorý upravuje základné zásady činnosti súdov, ich sústavu, pôsobnosť, vnútornú organizáciu, riadenie a sudcovskú samosprávu. Uvedená právna úprava je v súlade s právom Európskej únie, s odporúčaniami Výboru Rady ministrov a s inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Postupne sa tak Slovenská republika a jej jurisdikcia stala súčasťou tohto úspešného európskeho projektu.

Vážené dámy, vážení páni, budovanie moderného súdnictva na Slovensku sa však neskončilo. Trúfam si povedať, že Slovensko je mladou krajinou a je v záujme nás všetkých, najmä orgánov štátu a jeho inštitúcií, zdokonaľovať podmienky na jeho fungovanie tak, aby sme dosiahli profesionálne, efektívne, ale hlavne dôveryhodné súdnictvo. Súdnicstvo, ktoré bude schopné a spôsobilé v primeranom čase chrániť celú spoločnosť pred nežiaducimi javmi a činmi, a súčasne aj chrániť sudcov pred ovplyvňovaním ich rozhodovacej činnosti.

Jedným z najúčinnějších spôsobov ako dosiahnuť dôveru verejnosti v súdnictvo je aj verejná kontrola rozhodovacej činnosti súdov. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky v posledných rokoch

odštartoval politiku transparentnosti. Táto problematika bola prezentovaná a prediskutovaná s našimi európskymi partnermi na medzinárodnej konferencii v Bratislave z obdobia predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie. V ostatnom období sa na Slovensku presadilo niekoľko krokov majúcich za cieľ zvýšenie transparentnosti súdnej moci. Možno ju zvýšiť predovšetkým spôsobom zverejňovania rozhodovacej činnosti, hodnotení sudcov a výberových konaní na sudcov, ale aj prostredníctvom ďalších nástrojov.

V záujme poskytnutia rýchlejšej ochrany porušeným právam sme spustili novú personálnu politiku. Výsledky na seba nenechali dlho čakať. Zaznamenali sme enormný nárast záujmu mladých absolventov právnických fakúlt o stáže, absolventské praxe, ako aj o samotnú prácu asistentov sudcov. V zmysle platnej legislatívy sú pritom platové možnosti na tejto pozícii menšie ako napríklad v advokátskych kanceláriách. Prijali sme historicky najväčší počet nových asistentov sudcov. Legislatívne sme k 1. januáru 2017 presadili vytvorenie Kancelárie Najvyššieho súdu, aby sa predseda súdu mohol plne venovať výkonu súdnictva. Týmto krokom sme definitívne naplnili jeden z troch hlavných cieľov reformy súdnictva z roku 2004, a to oddeliť výkon súdenia od výkonu správy súdov.

V neposlednom rade sa otvárame aj medzinárodnej spolupráci. Najmä v prípade Českej republiky došlo k významnému rozvoju vzájomných vzťahov, ktoré ústia k realizácii viacerých spoločných projektov. Organizujeme zasadnutia našich Občianskoprávných, Obchodnoprávných a Trestných kolégií, na ktorých sa prerokúvajú právne otázky zásadného významu a spoločného záujmu. Tento rok navyše organizujeme spoločnú medzinárodnú konferenciu pri príležitosti 100. výročia založenia Najvyššieho súdu Československa, ktorá sa bude konať v Bratislave aj v Brne. Týmto jednoznačne demonštrujeme viac ako nadštandardné vzťahy, ktoré medzi oboma národmi panujú.

Vážené dámy, vážení páni, záverom mi dovoľte skonštatovať, že nezávislé a dôveryhodné súdnictvo je jedným z pilierov slobodnej a demokratickej spoločnosti. Zvyšovanie transparentnosti a profesionality v súdnictve je nielen spôsob, ako si postupne získať dôveru občanov, ale aj spôsob, ako vybudovať moderné súdnictvo. Na všetkých týchto zmenách sa pracuje najmä na legislatívnej úrovni, ale aj na úrovni výkonu rozhodovacej činnosti. Dôkazom toho je aj prijatie nových civilných procesných predpisov, ale aj ďalších legislatívnych zmien právnej úpravy - všetko vo veľmi korektnej spolupráci s ministerstvom spravodlivosti a Súdnou radou Slovenskej republiky. Pokiaľ ide o rozhodovaciu činnosť, snažíme sa ju skvalitniť, skrátiť dĺžku konania a stransparentniť chod súdnictva ako takého.

Nezávislé a dôveryhodné súdnictvo pomáhajú na Najvyššom súde Slovenskej republiky mladí ľudia. Na úrovni rozhodovacej činnosti sú to asistenti sudcov a na úrovni správy Najvyššieho súdu sú to jeho zamestnanci. Ich spoluprácu si vysoko vážim a zdá sa, že aj preto ideme správnym smerom.

Legislatívnymi zmenami, predovšetkým prijatím nových civilných procesných kódexov a Etického kódexu sudcov, sme v progresívnych krokoch neskončili. Na mnohých problémoch súvisiacich so zvyšovaním dôvery verejnosti v súdnictvo je ešte potrebné pracovať a pevne verím, že sa tejto úlohy aj do budúcnosti zhostíme zodpovedne.

Vážení prítomní, je mi veľkou ctou, že som Vás tu dnes mohla privítať. Verím, že dnešný večer Vám okrem pripomenutia si významného historického medzníka utkvie v pamäti aj ako príjemná spomienka na to, že na Najvyššom súde Slovenskej republiky venujeme značné zdroje a energiu na rozvoj efektívneho a dôveryhodného súdnictva v Slovenskej republike.

Ďakujem za pozornosť!

PRÍHOVOR PREDSEDNÍČKY ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRI PRÍLEŽITOSTI OSLÁV 25. VÝROČIA NAJVVYŠŠIEHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Vážená pani predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vážený pán minister spravodlivosti Slovenskej republiky, vážená pani predsedníčka Súdnej rady Slovenskej republiky, vážené dámy, vážení páni, som veľmi rada, že tu dnes spolu s Vami môžem sláviť 25. výročie činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v samostatnej Slovenskej republike.

Dovoľte, aby som sa hneď v úvode môjho príhovoru poďakovala pani predsedníčke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Daniele Švecovej za pozvanie, ktoré som vzhľadom na dlhoročné a naozaj nadštandardné vzťahy s touto inštitúciou veľmi rada prijala, nehovoriac o tom, že som stále kmeňový sudca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a do tejto inštitúcie sa po skončení funkčného obdobia na Ústavnom súde Slovenskej republiky, kde vykonávam funkciu sudcu a predsedníčky Ústavného súdu Slovenskej republiky, 18. februára 2019 vraciam naspäť.

Vážená pani predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,

ďakujem Vám za možnosť zúčastniť sa tohto slávnostného stretnutia, vážim si, že tu dnes môžem byť s Vami a Vašími vzácnymi hosťami a mojimi kolegami. Zároveň dovoľte, aby som v mene svojom, ako aj v mene všetkých sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky srdečne zablahoželala Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky k 25. výročiu činnosti v samostatnej Slovenskej republike.

V súvislosti s už spomenutými dlhoročnými vzťahmi Ústavného súdu Slovenskej republiky s Najvyšším súdom Slovenskej republiky pritom nemožno nespomenúť špecifické personálne prepojenie Najvyššieho súdu a Ústavného súdu, keďže viacerí sudcovia Ústavného súdu, a to vrátane mňa, pred vymenovaním za sudcov Ústavného súdu dlhodobo pôsobili ako sudcovia Najvyššieho súdu, pričom podľa môjho názoru možno len kladne hodnotiť, že sudcovia Ústavného súdu pochádzajú nielen z akademickej obce či z radov advokátov, ale aj z radov skúsených sudcov Najvyššieho súdu, keďže touto vzácnou kombináciou sa vytvára unikátny priestor na dopĺňanie právnych názorov pri prerokovávaní návrhov a sťažností Ústavným súdom.

Vážené dámy, vážení páni,

tak, ako každé okrúhle výročie, i uplynutie štvrtstoročia činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v samostatnej Slovenskej republike – štvrtstoročia poskytujúceho už istý objektivizujúci odstup – predstavuje príležitosť bilancovať, zastaviť sa a zamyslieť sa nad Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ako aj nad súdnictvom ako takým.

Otázok, o ktorých by sa v súvislosti s Najvyšším súdom Slovenskej republiky, resp. v súvislosti so súdnictvom, dalo hovoriť, je pritom nepochybne nepreberné množstvo, pričom vo svojom príhovore by som rada aspoň v krátkosti poukázala na jednu z nich, a to na otázku kritiky súdnych rozhodnutí, ktorá je spoločná pre všeobecné i ústavné súdnictvo.

S kritikou rozhodovacej činnosti súdov sa v tej či onej podobe stretávame v zásade v každom štáte, čo je prirodzené, keďže (všeobecné ani ústavné) súdy neexistujú vo vákuu, a teda aj ich rozhodovacia činnosť sa stáva predmetom kritiky, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky je otvorený kritike.

V tejto súvislosti by však pritom, podľa môjho názoru, malo zároveň platiť, že takáto kritika by mala byť vecná, podložená odbornými právnymi argumentmi, nie osobná, urážlivá, emotívna či expresívna, prekračujúca medze všeobecne uznávaných pravidiel slušnosti. Kritika rozhodovacej činnosti súdov sa taktiež nemôže zakladať na účelovom výklade súdnych rozhodnutí a bez relevantnej príčiny poškodzovať ich dobré meno a dôveryhodnosť u občanov. Osobný názor kritika zároveň nemôže byť dôvodom na dehonestovanie rozhodovacej činnosti súdov.

Za pozitívny nemožno považovať ani stav, s ktorým sa, bohužiaľ, v Slovenskej republike neraz stretávame, keď dochádza k verejnému kritizovaniu vyhlásených, no písomne ešte nevyhotovených súdnych rozhodnutí, teda keď sa kritizuje bez toho, aby sa kritizujúci subjekt vôbec oboznámil s písomným odôvodnením kritizovaného súdneho rozhodnutia. Kritik sa v takom prípade na základe ústneho vyhlásenia súdneho rozhodnutia môže iba domnievať, z akých konkrétnych právnych úvah súd pri svojom rozhodnutí vychádzal.

Netreba pritom zároveň zabúdať na jednoduchý fakt, že kritika súdnych rozhodnutí vyplýva zo samotnej povahy súdneho rozhodovania. Vo väčšine súdnych sporov ide o spor medzi dvoma stranami, pričom nech už súd rozhodne v prospech ktorejkoľvek strany, druhá strana je väčšinou s rozhodnutím súdu nespokojná. Urážanie súdov a ich sudcov je však v demokratickom právnom štáte neprípustné aj v situácii, keď sa účastník konania vedeného pred súdom cíti byť v dôsledku prehry v spore dotknutý, urazený či frustrovaný. Frustrácia účastníka konania z rozhodnutia súdu nemôže byť dôvodom na dehonestovanie rozhodovacej činnosti súdov.

V záujme zachovania dôvery občanov v súdnictvo by tak malo platiť, že napriek tomu, že kritik nesúhlasí s konkrétnym právnym názorom súdu vyjadreným v jeho rozhodnutí, mal by svoj iný právny

názor odôvodňovať kultivovaným a po odbornej stránke erudovaným spôsobom. Kritik by teda mal svoje kritické tvrdenia na adresu rozhodovacej činnosti súdu vierohodne a zmysluplne odôvodniť.

Týmto, samozrejme, nespochybňujem nikoho právo na slobodu prejavu, a to ani v prípade, ak by sa uplatnenie tohto práva týkalo prezentácie kritických stanovísk na adresu rozhodovacej činnosti súdov. Avšak rešpektovanie povinnosti a zodpovednosti spojenej s uplatňovaním práva na slobodu prejavu, ako aj požiadavka zachovania dôvery verejnosti v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov si vyžaduje, aby v záujme zachovania autority súdnej moci bola pri kritike rozhodovaní súdov vždy zachovaná istá zdržanlivosť.

V tejto súvislosti považujem pre úplnosť za vhodné poukázať aj na jeden zo záverov 3. kongresu Svetovej konferencie ústavného súdnictva konaného v roku 2014 v Soule:

„Niektoré súdy a niektorí sudcovia sa stretli s vážnym nátlakom zo strany exekutívnej a legislatívnej moci, jednotlivcov sledujúcich svoje záujmy, ale aj médií, ktoré občas neporozumejú rozsudkom či deformujú obraz súdov. K uvedenému vo všeobecnosti dochádza, keď súdy vydávajú rozhodnutia, ktoré sa nepáčia iným štátnym orgánom. Niektoré súdy boli vystavené ostrej a neúctivej kritike, niekedy ich rozsudky neboli vôbec vykonané.“

Vážené dámy, vážení páni,

vychádzajúc z domácich i zahraničných skúseností možno v závere bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že ústavné demokracie (vrátane Slovenskej republiky) si vyžadujú fungujúci systém bŕzd a protiváh, pričom jedným zo zásadných prvkov zaistenia bŕzd a protiváh je práve riadne fungujúce všeobecné súdnictvo, ktorého vrcholným orgánom je Najvyšší súd. Akékoľvek ochromenie efektivity, resp. riadneho fungovania všeobecného súdnictva, je preto reálne spôsobilé vážne podkopať tri základné princípy, na ktorých stojí aj Slovenská republika, a to demokraciu, ľudské práva a právny štát.

Po uplynutí štyrťstoročia činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v samostatnej Slovenskej republike – štyrťstoročia poskytujúceho už istý objektivizujúci odstup – možno podľa môjho názoru bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri plnení svojich úloh jednoznačne osvedčil a preukázal svoje nespochybniteľné a nezastupiteľné miesto v právnom poriadku Slovenskej republiky, a teda že predstavuje stabilizovaný a široko rešpektovaný nezávislý vrcholný súdny orgán všeobecného súdnictva, porovnateľný s vrcholnými súdnymi orgánmi všeobecného súdnictva ktoréhokoľvek moderného demokratického právneho štátu, čo po dvadsiatich piatich rokoch jeho činnosti v samostatnej Slovenskej republike považujem za jeho najväčší úspech.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky by som napokon zároveň rada zaželala, aby sa mu aj v nadchádzajúcich rokoch darilo minimálne tak, ako dosiaľ, aby vynášal veľa dobrých a kvalitných rozhodnutí, a aby na základe takéhoto kvalitného rozhodovania naďalej predstavoval dôveryhodnú inštitúciu v Slovenskej republike a zároveň naplňal svoje poslanie, teda aby bol naďalej nezávislým vrcholným súdnym orgánom všeobecného súdnictva, a aby spolu s ostatnými všeobecnými súdmi, ako aj s Ústavným súdom Slovenskej republiky, naďalej naplňal náš spoločný cieľ – zabezpečovanie efektívnej ochrany základných ľudských práv a slobôd v Slovenskej republike.

Ďakujem za pozornosť.

Príhovor ministra spravodlivosti Slovenskej republiky Gáboru Gála

Vážená pani predsedníčka Najvyššieho súdu, vážené dámy, vážení páni, som úprimne rád, že tu dnes spolu s vami môžem osláviť 25. výročie činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Vrcholný orgán všeobecného súdnictva v ére samostatnej Slovenskej republiky už štvrtstoročie zabezpečuje rozhodovaním o opravných prostriedkoch jednotu vo výklade práva. A práve jednotu, či už právna, morálna alebo etická, je to, čo naša spoločnosť namiesto polarizácie tak veľmi potrebuje.

Dovoľte mi, aby som v mene svojom, ako aj v mene predsedu vlády Slovenskej republiky, ktorého dnes zastupujem, zablahoževal Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky k významnému výročiu začiatku jeho činnosti. Každé významné výročie, aj uplynutie 25. rokov, poskytuje už určitý objektívny obraz s možnosťou bilancovať a zhodnotiť činnosť tohto vrcholného orgánu súdnictva, ale aj súdnictva ako takého. V tomto roku si zároveň pripomenieme 100. výročie vzniku Československej republiky, keď sa začala písať aj prvotná história nášho súdnictva.

Reálne podložených úspechov i pozitív, o ktorých by sa za existenciu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dalo hovoriť, je pritom mnoho. Vyzdvihnem azda jednu potešujúcu správu, ktorá rezonovala v poslednom období. Najvyššiemu súdu sa najmä za posledné roky podarila výrazná optimalizácia trvania súdnych konaní. Viem, že úspešne pracujete na kontinuálnom skracovaní dĺžky súdnych konaní aj v roku 2018 a pevne verím, že v nastavenom trende sa Vám podarí pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Táto agenda je prioritou celého rezortu spravodlivosti a verím, že sa nám spoločnými silami a opatreniami, ktoré chystáme, bude dariť zrýchľovať činnosť súdov. Som rád, že medzi ministerstvom spravodlivosti a vedením Najvyššieho súdu sa darí viesť skutočne konštruktívny dialóg a máme aj identický pohľad na riešenie problémov v justícii. Pevne verím, že spoločnou bezproblémovou spoluprácou sa nám ich podarí postupne vyriešiť.

Vážené dámy, vážení páni, po 25. rokoch od začiatku činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky už možno podľa môjho názoru bez akejkoľvek pochybnosti skonštatovať, že Najvyšší súd sa v rámci plnenia svojich úloh osvedčil a potvrdil svoje nenahraditeľné miesto v právnom poriadku Slovenskej republiky. Vďaka patrí všetkým sudcom a zamestnancom Najvyššieho súdu, ktorí za tie roky pomohli budovať jeho kredit.

Najvyššiemu súdu by som chcel zaželať, aby sa všetkým jeho sudcom aj v ďalších rokoch darilo úspešne vynášať množstvá dobrých, rýchlych a spravodlivých rozhodnutí, pretože len vďaka kvalitným a transparentným rozhodnutiam bude Najvyšší súd aj naďalej predstavovať dôveryhodnú právnu inštitúciu v našom štáte. Verím tiež, že sa vám aj naďalej podarí deklarovať dva podstatné atribúty súdnictva - nezávislosť a nestrannosť, ktoré uplatňujú význam riadneho naplňovania spravodlivosti.

Vážené slávnostné auditórium, tak ešte raz želim Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ďalšie úspešné roky, ktoré budú aj naďalej zvyšovať dôstojnosť a autoritu slovenského súdnictva.

Ďakujem.

Príhovor predsedníčky Súdnej rady Slovenskej republiky pri príležitosti osláv 25. rokov činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, milí čitatelia časopisu DE IURE, dovoľte mi, aby som Vás srdečne pozdravila pri príležitosti osláv 25. rokov činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako najvyššieho orgánu súdnej moci v sústave všeobecných súdov v samostatnej Slovenskej republike.

Obrazne povedané, 1. januára 1993 sa zrodil Najvyšší súd Slovenskej republiky. Nemal čas na dospievanie, pretože od svojho zrodu musel rozhodovať tie najzávažnejšie spory a otázky, boriť sa s mnohými legislatívnymi rébusmi mladej republiky a neraz s takými prekážkami, ktoré mu nedávali priestor na detskú či mladícku nerozvážnosť. Svojej úlohy sa však chopil svedomito. Dôkazom toho je, že počas štvrtstoročia svojej existencie sudcovia Najvyššieho súdu rozhodli nespočetné množstvo sporov a významne sa podieľali na zjednocovaní rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Prispeli tak k zabezpečeniu dodržiavania princípu právnej istoty ako jedného z atribútov právneho štátu, ku ktorému sa Slovenská republika vo svojej ústave hrdo hlási.

Všeobecné súdy Slovenskej republiky na čele s Najvyšším súdom Slovenskej republiky poskytujú občanom kontrolný mechanizmus voči moci výkonnej. Zároveň sú garanciou uplatnenia a ochrany porušených práv fyzických či právnických osôb a prostredníctvom súdnych rozhodnutí poskytujú riešenie pre narušené právne vzťahy. Tieto úlohy môžu dôkladne plniť len ako nezávislé, nestranné a objektívne súdy. Nezávislosť netreba chápať ako nejaké privilégium sudcov, ale ako výsadu pre každého, aby o jeho práve alebo slobode rozhodol nezávislý sudca.

Nezávislosť si všeobecné súdy budovali postupne, nadobúdaním jej jednotlivých objektívnych a subjektívnych zložiek, ktoré získavali po roku 1989 a neskôr od roku 1993 v rámci samostatnej republiky. Tento proces má svoj vývoj a neraz sa stalo, že legislatívnou úpravou bolo do niektorej zložky negatívne zasiahnuté. Vtedy, či už cestou Ústavného súdu Slovenskej republiky, alebo argumentačným presvedčením kompetentných o potrebe legislatívnej zmeny alebo potrebe zachovania aktuálneho právneho stavu, musela v záujme ochrany práv a slobôd jednotlivca a v záujme zachovania základného atribútu demokratickej spoločnosti súdna moc zabojsť o navrátenie alebo zachovanie záruk nezávislosti.

Hlavným garantom ochrany a zabezpečenia nezávislosti súdnej moci je od 1.7.2001 Súdna rada Slovenskej republiky. Na jej pôde dochádza, okrem iného, aj k voľbe predsedu a podpredsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Do roku 2014 bol predseda Najvyššieho súdu zároveň aj predsedom Súdnej rady Slovenskej republiky. Sudcovia Najvyššieho súdu majú a aj mali od jej vzniku významné zastúpenie medzi členmi Súdnej rady SR. Je to dôkaz, že na Najvyššom súde pôsobili a stále pôsobia významné a všeobecne uznávané osobnosti.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sa ako jedinému všeobecnému súdu počas jeho štvrtstoročnej existencie podarilo získať rozpočtovú samostatnosť, teda nie je svojím rozpočtom naviazaný na rozpočet ministerstva spravodlivosti. Je to významné posilnenie jeho nezávislosti. Zriadením Kancelárie Najvyššieho súdu SR dosiahol aj odčlenenie výkonu súdnej moci od správy súdu.

Ako predsedníčka Súdnej rady Slovenskej republiky by som chcela pri príležitosti 25. výročia činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky úprimne poďakovať sudkyniam a sudcom za ich náročnú a mimoriadne zodpovednú prácu v prospech ochrany práv a stability právneho prostredia. Vďaka patrí nielen tým, ktorí vykonávajú funkciu sudcu na Najvyššom súde v súčasnosti, ale všetkým sudcom pôsobiacim na jeho pôde v slávenom štvrtstoročí. Osobitné poďakovanie patrí tým sudkyniam a sudcom, ktorí sú súčasťou Najvyššieho súdu od jeho zrodu do súčasnosti. Sama mám skúsenosti, i keď nie také dlhoročné, s pôsobením v tomto vrcholovom orgáne súdnictva, a preto viem, čo táto profesia obnáša. Zaslúži si dôstojné postavenie v spoločnosti, prirodzený rešpekt a úctu. Každý, kto pôsobil na Najvyššom súde, potvrdí, že práca pre najvyšší stupeň všeobecného súdnictva prináša množstvo výziev. Najvyšší súd rozhoduje spravidla tie najťažšie právne spory, ktoré majú často aj širší, právno-filozofický a spoločenský presah a tieto rozhodnutia sú z povahy vecí podrobované odbornej, laickej i mediálnej kritike. Táto práca si preto vyžaduje skúsenosti, erudíciu, nadhľad a najmä oddanosť princípom nezávislosti a nestrannosti.

Teší ma, že počas 25. rokov existencie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na tomto súde pracovalo množstvo vynikajúcich kolegyň a kolegov, ktorí za každých okolností boli a sú garanciou profesionálneho a nezávislého výkonu funkcie sudcu Najvyššieho súdu. Vďaka nim dnes môžeme objektívne zhodnotiť, že Najvyšší súd počas prvého štvrtstoročia svojej existencie obstál pri riešení najťažších problémov. Zároveň má vytvorené predpoklady na to, aby svojou rozhodovacou činnosťou prispieval k naplneniu princípov právneho štátu, ako aj k zvyšovaniu vzácnej a krehkej dôvery verejnosti v súdnictvo.

Verím, že tento vrcholový orgán všeobecného súdnictva bude aj v budúcnosti sláviť úspechy v počte kvalitných súdnych rozhodnutí, minimálne tak, ako tomu bolo doteraz. Do blízkej budúcnosti prajem Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky naplnenie dlhoročného sna o jeho dôstojnom, samostatnom sídle, ktoré si nepochybne najvyššia všeobecná súdna inštitúcia zaslúži.

Ďakujem za pozornosť.

PREDSEDNÍČKA DANIELA ŠVECOVÁ OCENILA SUDCOV NAJvyššieho súdu

Predsedníčka Najvyššieho súdu SR Daniela Švecová ocenila 14 sudcov Najvyššieho súdu. Pamätnú medailu im udelila pri príležitosti osláv 25. výročia činnosti Najvyššieho súdu v samostatnej Slovenskej republike.

Pamätnú medailu udelila predsedníčka Daniela Švecová sudcom, ktorí na Najvyššom súde pôsobia nepretržite od roku 1993 a zaslúžili sa významným spôsobom o rozvoj a šírenie dobrého mena Najvyššieho súdu. Toto kritérium splnilo 14 sudcov Najvyššieho súdu.

Pamätne medaily si dal Najvyšší súd vyhotoviť pri príležitosti 25. výročia svojho vzniku. Vyrasila ich slovenská štátna mincovňa Mincovňa Kremnica. Na reverznej strane medaily je v strede umiestnený štátny znak Slovenskej republiky, na obvode je nápis Najvyšší súd Slovenskej republiky a motto IUSTITIA OMNIBUS – spravodlivosť pre všetkých. Na reverznej strane je zobrazená bohyňa Justícia a v pozadí Tatry.

25 rokov kreovania justície v samostatnom zvrchovanom štáte si Najvyšší súd pripomenul za účasti viacerých významných hostí. Pozvanie predsedníčky Daniely Švecovej prijali predsedníčka Ústavného súdu Iveta Macejková, predsedníčka Súdnej rady Lenka Praženková, či minister spravodlivosti Gábor Gál.

Ocenení sudcovia NS SR:

JUDr. Igor Belko, predseda senátu správneho kolégia

JUDr. Zuzana Ďurišová, predsedníčka senátu správneho kolégia

JUDr. Emil Franciscy, predseda senátu občianskoprávneho kolégia

JUDr. Ladislav Górasz, predseda senátu občianskoprávneho kolégia

JUDr. Jozef Hargaš, predseda senátu správneho kolégia

JUDr. Elena Krajčovičová, sudkyňa obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Lubomíra Kúdelová, predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Anna Marková, predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Štefan Michálik, predseda senátu trestnoprávneho kolégia

JUDr. Beata Miničová, predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Viera Pepelová, predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Alena Prieceľová, predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Daniela Sučanská, predsedníčka senátu občianskoprávneho kolégia

JUDr. Jana Zemaníková, predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Igor Belko, predseda senátu správneho kolégia

JUDr. Igor Belko získal právnické vzdelanie v roku 1982 ako absolvent štúdia na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pôsobil ako justičný čakateľ v obvode Mestského súdu v Bratislave. V roku 1984 bol zvolený za sudcu z povolania a bol ustanovený do funkcie predsedu senátu Obvodného súdu Bratislava I. Od septembra 1992 vykonáva funkciu sudcu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR a od roku 2005 pôsobí vo funkcii predsedu senátu. Pôsobil ako člen pozorovateľskej misie OSN na prvých všerasových voľbách v Juhoafrickej republike a vykonával aj funkciu volebného pozorovateľa misie Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe na voľbách v Bosne.

JUDr. Zuzana Ďurišová, predsedníčka senátu správneho kolégia

JUDr. Zuzana Ďurišová získala právnické vzdelanie v roku 1974 ako absolventka štúdia Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde jej bol v roku 1982 priznaný titul doktor práv. Pôsobila ako arbiterka štátnej arbitráže, ako aj vo funkcii riaditeľky odboru Federálneho úradu pre hospodársku súťaž. Vo funkcii sudkyne Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pôsobí od roku 1992, najskôr ako predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia a od roku 2010 ako predsedníčka senátu správneho kolégia. Je zakladateľkou Justičnej akadémie Slovenskej republiky, kde v rokoch 2004 až 2007 zastávala funkciu riaditeľky. Je členkou skúšobného senátu Slovenskej advokátskej komory pre advokátske skúšky.

JUDr. Emil Franciscy, predseda senátu občianskoprávneho kolégia

JUDr. Emil Franciscy svoj profesionálny život zameril na občianske právo, osobitne vlastnícku a pozemkovú agendu. Právnické vzdelanie získal v roku 1978 na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde mu bol neskôr v roku 1982 priznaný titul doktor práv. Pracoval ako justičný čakateľ na Štátnom notárstve Bratislava – vidiek, kde neskôr pôsobil ako štátny notár. Od roku 1982 bol zamestnaný na oddelení súdneho a notárskeho dohľadu Ministerstva spravodlivosti SR. Do funkcie sudcu Krajského súdu v Bratislave bol zvolený v roku 1987. Od roku 1991 pôsobí vo funkcii sudcu Najvyššieho súdu SR, od roku 2008 vo funkcii predsedu senátu.

JUDr. Ladislav Górasz, predseda senátu občianskoprávneho kolégia

JUDR. Ladislav Górasz sa od začiatku svojej právnickej kariéry venoval všeobecnému a občianskoprávnemu dozoru. Právnické vzdelanie získal v roku 1976 na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Jeho právnická kariéra začala na Okresnej prokuratúre v Rimavskej Sobote. Od roku 1986 pôsobil na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky. V roku 1992 bol menovaný do funkcie sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, kde dnes pôsobí ako predseda senátu občianskoprávneho kolégia.

JUDr. Jozef Hargaš, predseda senátu správneho kolégia

JUDr. Jozef Hargaš získal právnické vzdelanie v roku 1978 ako absolvent štúdia na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde mu bol v roku 1983 priznaný titul doktor práv. Pôsobil ako justičný čakateľ na Krajskom súde v Bratislave a vykonával aj funkciu sudcu na Okresnom súde v Trnave. Vo funkcii sudcu Najvyššieho súdu pôsobí od januára 1990, prvých päť rokov vo funkcii pôsobil ako sudca občianskoprávneho kolégia a od roku 1995 pôsobí ako sudca správneho kolégia. Od roku 2000 pôsobí vo funkcii predsedu senátu. V minulosti bol členom Sudcovskej rady Najvyššieho súdu ako aj členom disciplinárneho senátu Najvyššieho súdu.

JUDr. Elena Krajčovičová, sudkyňa obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Elena Krajčovičová je absolventkou Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde v roku 1977 nadobudla vysokoškolskú kvalifikáciu v odbore právo. V roku 1978 jej bol priznaný titul doktor práv. Počas profesionálneho pôsobenia sa venovala hospodárskemu a obchodnému právu. Pred vymenovaním do funkcie sudcu Najvyššieho súdu v roku 1992, pôsobila ako podniková právnička, štátna arbiterka Krajskej štátnej arbitráže v Bratislave a Štátnej arbitráže Slovenskej republiky. Bola členkou Sudcovskej rady Najvyššieho súdu ako aj členkou disciplinárneho senátu Najvyššieho súdu.

JUDr. Ľubomíra Kúdelová, predsedníčka senátu obchodného kolégia

JUDr. Ľubomíra Kúdelová získala právnické vzdelanie ako absolventka štúdia na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Po ukončení štúdia vykonávala všeobecnú právnickú prax. V roku 1985 nastúpila do funkcie arbiterky na Štátnu arbitráž pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava a od roku 1991 vykonávala funkciu arbiterky na Štátnej arbitráži Slovenskej republiky. Od roku 1992 vykonáva funkciu sudkyne obchodného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a od roku 2011 pôsobí vo funkcii predsedníčky senátu obchodného kolégia.

JUDr. Anna Marková, predsedníčka senátu obchodného kolégia

JUDr. Anna Marková zamerala svoj profesionálny život na obchodné právo. Právnické vzdelanie získala 1977 ako absolventka štúdia Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Pred nástupom do funkcie sudcu Najvyššieho súdu pôsobila ako arbiterka na Hlavnej arbitráži Slovenskej republiky. Vo funkcii sudkyne Najvyššieho súdu pôsobí od roku 1992, od roku 1999 vo funkcii predsedníčky senátu obchodného kolégia. Pôsobila aj ako členka Súdnej rady. V roku 2015 bola zvolená za predsedníčku obchodného kolégia, túto funkciu vykonávala do roku 2017.

JUDr. Beata Miničová, predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Beata Miničová svoj profesionálny život zamerala predovšetkým na obchodné právo. Právnické vzdelanie získala v roku 1982 ako absolventka štúdia Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 1984 jej bol priznaný akademický titul doktor práv, v tom istom roku zložila arbitérsku skúšku a bola ustanovená do funkcie štátnej arbitérky Mestskej arbitráže pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, odkiaľ ju neskôr preložili na Štátnu arbitráž Slovenskej republiky. Vo funkcii sudkyne Najvyššieho súdu pôsobí od roku 1992, od roku 2003 vo funkcii predsedníčky senátu obchodnoprávneho kolégia.

JUDr. Viera Pepelová, predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Viera Pepelová získala právnické vzdelanie v roku 1977 ako absolventka štúdia Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde v roku 1979 získala akademický titul doktor práv. Pred nástupom do funkcie sudkyne Najvyššieho súdu pôsobila ako štátna arbitérka na Krajskej štátnej arbitráži v Bratislave so zameraním na obchodné právo. Neskôr pôsobila v rovnakej funkcii na Štátnej arbitráži Slovenskej republiky. Vo funkcii sudkyne Najvyššieho súdu SR pôsobí od roku 1993, od roku 2011 vo funkcii predsedníčky senátu obchodnoprávneho kolégia.

JUDr. Daniela Sučanská, predsedníčka senátu občianskoprávneho kolégia

JUDr. Daniela Sučanská sa celý profesionálny život venovala občianskemu právu. Po ukončení štúdia na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v roku 1976 začala pracovať ako justičná čakatelka na Krajskom súde v Bratislave, kde od roku 1978 vykonávala funkciu sudkyne. Pôsobila aj na Obvodnom súde Bratislava II a na odvolacom súde – Mestskom súde v Bratislave. Autorsky sa podieľala na viacerých publikáciách, napr. Občiansky súdny poriadok - komentár, Zákonník práce – komentár a bola aj spoluautorkou časopisu Zo súdnej praxe. Vo funkcii sudkyne Najvyššieho súdu pôsobí od marca 1992 a od novembra 1995 zastáva funkciu predsedníčky senátu občianskoprávneho kolégia.

JUDr. Jana Zemaníková, predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia

JUDr. Jana Zemaníková získala Právnické vzdelanie v roku 1975 ako absolventka štúdia Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Po ukončení právnickej fakulty pracovala v oblasti hospodárskeho práva. V roku 1983 nastúpila na Štátnu arbitráž Slovenskej republiky, kde sa venovala rozhodovacej činnosti v oblasti investičnej výstavby. Začlenením arbitráže do systému súdnictva Slovenskej republiky, od roku 1993 pôsobí na Najvyššom súde ako predsedníčka senátu obchodnoprávneho kolégia.

Pripravil: referát komunikácie s verejnosťou

Predseda Nejvyššieho súdu Českej republiky prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D.

Najvyššie súdy Českej republiky a Slovenskej republiky spoločne organizujú v dňoch 5. – 7. novembra 2018 pri príležitosti 100. výročia vzniku spoločného štátu a zriadenia vtedy spoločného Najvyššieho súdu medzinárodnú konferenciu na tému „Najvyššie súdy v meniacej sa dobe“. Dá sa stručne zhrnúť, akú rolu Najvyšší súd vo svojej storočnej histórii na území Českej republiky hral? A ako veľmi sa tá rola menila?

Jako inštitúcie zastřešující obecné soudy hrály Nejvyšší soudy u nás i na Slovensku pochopitelně roli zcela zásadní. S dobou se samozřejmě měnila, ať už v návaznosti na aktuálně platné právní normy a z nich vyplývající kompetence, anebo kvůli neblahému politickému vlivu jak ve velmi těžkém období okupace za II. světové války, tak i v nanejvýš složitém období za socialismu, kdy byla spravedlnost odstavena taktéž na méně významnou, doslova slepou, kolej. Jestliže jsme se společně s Nejvyšším soudem Slovenské republiky rozhodli uspořádat konferenci, kde je právě tato otázka jednou z ústředních, dovolte mi zdržet se prozatím podrobnějších komentářů a vyčkat komplexního zhodnocení účastníky této mezinárodní konference. Tato akce k tomu poskytne i potřebný větší prostor. Osobně se v té souvislosti těším na jednotlivé příspěvky úvodního panelu konference, nazvaného „Historický pohled na fungování Nejvyšších soudů v letech 1918 – 2018“, kdy v Brně vystoupí děkan Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze Jan Kuklík, vedoucí Katedry dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně Ladislav Vojáček, emeritní soudce Ústavního soudu České republiky Stanislav Balík a k tématu „Dobové problémy soudnictví a působení slovenských právníků v rámci Nejvyššího soudu ČSR“ ředitel Ústavu státu a práva Slovenské akademie věd v Bratislavě Jozef Vozár. V návaznosti na tento historický exkurz pak následuje panel pod názvem „Výzvy soudnictví v moderní době – nezávislost v kontextu národní a mezinárodní politiky“, přičemž se svými příspěvky vystoupí Chile Eboe-Osuji, předseda Mezinárodního trestního soudu v Haagu, Lord Jonathan

Mance, místopředseda Nejvyššího soudu Spojeného království, předseda Nejvyššího soudu a Ústavního soudu Lucemburského velkovévodství Jean-Claude Wiwinius nebo Marek Safjan, bývalý předseda Ústavního soudu Polska, od roku 2009 soudce Soudního dvora Evropské unie. Další průběh konference nabídne například přednášku předsedy maďarské Kúrie Pétera Daráka na téma „Filtrace a právní jistota“, zařazenou do panelu „Přípustnost dovolání – vede široký přezkum k efektivnější spravedlnosti?“. Závěrečný bratislavský panel, který se bude věnovat budoucí možné roli nejvyšších soudů, slibuje mimo jiné příspěvek Damijana Florfančiče, předsedy Nejvyššího soudu Slovinské republiky. Už jen tato vybraná jména některých řečníků naší společné konference hovoří o tom, jak vysoce jsou nejvyšší soudy v České republice a na Slovensku ceněny a vnímány právě dnes.

Sto rokov je dlhá doba, navyše poznamenaná radom dejinných zvrátov, ktoré sa odrazili aj na činnosti justície. Sami ste ju zmienili v úvodnej odpovedi. Čo táto „stovka“ podľa Vás znamená v ďalšom časovom horizonte dejín našich národov a aké ponaučenie si z nej môžeme do budúcnosti vziať?

Sté výročí je jistě krásné, ale z historického pohledu není rozpad Rakousko-Uherska a vznik společného státu obou našich národů tak vzdálený. V České republice se například hrdě hlásíme k odkazu Velké Moravy, Přemyslovců, Karla IV. nebo Jana Husa. O mnoho let později pak k národnímu obrození. Z tohoto pohledu je poslední stovka let jen dalším krátkým, byť intenzivním, dějstvím celé epochy českého národa, respektive obou našich národů. Musíme si však zároveň uvědomit, že i přesto jsme každým okamžikem součástí děje, který bude mít jistě zásadní vliv na naši českou – i Vaši slovenskou – budoucnost. Mám dojem, že během uplynulých 100 let bylo těch zvrátů a dějinných turbulencí na naše národy snad až příliš mnoho. Češi a Slováci se spojovali a rozcházeli. To „opakované spojování“ ale zároveň svědčí o tom, jak k sobě máme historicky pořád blízko. A to je pro mne snad to nejdůležitější při pohledu zpátky.

Ako vnímate súčasné politické, všeobecne spoločenské, dianie na Slovensku? Sledujete to?

Sleduji, a pravidelně. Jedním ze zdrojů jsou přirozeně média, ale zejména rozhovory s přáteli, kterých máme s manželkou (pozn. DE IURE – JUDr. Milada Šámalová je rovněž předsedkyní senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu) na Slovensku mnoho. Setkáváme se jak s kolegy z Nejvyššího soudu, např. s paní předsedkyní JUDr. Danielou Švecovou nebo s předsedou trestního kolegia JUDr. Liborem Duřou, tak z Právnické fakulty UK v Bratislavě, zejména s doc. JUDr. Eduardem Burdou, prof. JUDr. Jozefem Čentěšem nebo prof. JUDr. Mariánem Vrabkom. Při těchto setkáních se nevyhneme tomu, abychom neprobírali aktuální dění u nás i u Vás. Poměrně často se vidíme i s velvyslancem Slovenské republiky Petrem Weisssem. Rozhovory s ním jsou zvláště zajímavé, neboť je politickému vývoji asi nejbližší. Přesto si nedovolím současnou politickou situaci na Slovensku veřejně komentovat. Jako ryzí pragmatik, který se celý život opírá o fakta, totiž připouštím, že názory, které si na toto téma utvářím, mohou být poněkud zkreslené. Nejde o mé vlastní zkušenosti, ale reprodukované zkušenosti jiných. Obecně bych ale vývoj po rozdělení společné federativní republiky přirovnal na Slovensku k situaci u nás. Vždyť jsme vyšli před 25 lety ze společného základu, mentalita našich lidí je podobná, žijeme ve střední Evropě, kde musíme řešit podobné výzvy. Ať už se jedná o výzvy ze strany Evropské unie či výzvy vnitropolitické. Na Slovensku jste obdivuhodně rychle přijali euro, což se naši politici snaží co nejvíce oddálit ve snaze co nejdéle si udržet možnost regulovat, tedy oslabovat či posilovat, vlastní měnu prostřednictvím intervencí centrální banky. Nevím, jestli je to tak správně. Mám pocit, že Vaší zemi euro pomohlo. Jako soudce a zastánce myšlenky soudcovské samosprávy Vám poněkud závidím Nejvyšší radu soudnictví zakotvenou v Ústavě. Byť u nás se jako jeden z hlavních argumentů odpůrců soudcovské samosprávy uvádí, že právě soudní samospráva na Slovensku nebyla vždy nezávislá a posloužila taktéž k zapouzdření Vaší

justice. Já myslím, že pokud ve směřování Vaší soudcovské samosprávy v minulosti došlo k chybám, tak slovenská justice je schopna sebereflexe a z těchto chyb se dokázala poučit, byť je stále hodně kritiků, kteří tvrdí opak, například Váš bývalý ministr spravedlnosti a vnitra Daniel Lipšic.

Předpokládám, že sledujete aj súčasný vývoj judikatury na Slovensku. Ako veľmi sa od roku 1993 vzdialili právne systémy oboch krajín?

Po organizační stránce máme sice rozdílnou soustavu soudů, ale jinak v chápání funkce práva a spravedlnosti mnoho rozdílů není. Podstatnější změny bychom našli v jednotlivých právních normách. Mohli bychom pak případ od případu zjišťovat, jakým směrem, a zda vždy tím správným, se u Vás či u nás za posledních 25 let tyto normy posunuly. Chci však upozornit na možný paradox, na který se již možná zapomíná, že v návaznosti na vznik společné Československé republiky v oblasti soudnictví a v právním řádu panoval řadu let právní dualismus. Zatímco Čechy, Morava a Slezsko převzaly právní systém Rakouský, Slovensko a Podkarpatská Rus dlouho soudily podle zákonů aplikovaných v Uhrách. K pokusům, nejprve o sjednocování organizace soudů, posléze i sjednocování judikatury, docházelo pozvolna, byť od roku 1919 do roku 1938 existovalo ministerstvo unifikací, tedy Ministerstvo pro sjednocení zákonů a organizace správy ČSR, v jehož čele stál například i známý slovenský politik Milan Hodža. Podotýkám, že za II. sv. války se samozřejmě právní dualismus ještě prohloubil, respektive přerodil se v právní systémy Protektorátu Čechy a Morava a Slovenského státu. Domnívám se, že v mnoha aspektech jsme si proto nyní po právní stránce blíže, než ve společném státě za první republiky.

Mimochodem, o tom, jak blízko k sobě má rozhodovací činnost našich a Vašich soudů, se pravidelně přesvědčujeme dvakrát ročně při společných setkáních civilních a také trestních soudců nejvyšších soudů. Loni jsme se sešli na Štrbském Plese – kde se setkala naše kolegia trestní, kolegia civilní pak na české straně v Luhačovicích. Jedná se přitom vždy o setkání pracovní-spoločenská. Tedy, obsahující přednášky k vybraným tématům, vycházejícím samozřejmě z aktuálních problémů sjednocování judikatury, kde se mohou soudci obou zemí vzájemně inspirovat. Nesmíme také zapomenout zmí-

nit, že v našich soudních systémech hraje stále významnější roli evropská judikatura založená rozhodnutími ESLP a Soudního dvora EU, kterou pochopitelně v českých zemích i na Slovensku ctíme, neboť tvoří právní základ evropské společnosti v širším smyslu. Její vliv nás již dnes zase spojuje a v budoucnosti jistě bude ještě více sblížovat, než rozdělovat.

„Nelze utíkat z Evropy, když některým z nás její směřování momentálně nevyhovuje.“

Ste hlavným autorom českého trestného zákonníka z roku 2009, stojíte na čele tzv. veľkej komisie pre rekodifikáciu českého trestného uporiadku. Do akej miery ste spokojný so zmenami, respektíve vývojom, českej legislatívy? Reagujú dostatočne na „dopyt“ českej spoločnosti?

Je třeba si definovat, co v daném kontextu znamená sousloví „poptávka společnosti“? Samozřejmě, s příchodem internetu, sociálních sítí, a podobně, bylo třeba na tento nový fenomén reagovat například v trestněprávní rovině definicí nových skutkových podstat trestných činů. To je pochopitelné. Na druhou stranu by zákonodárci neměli na každý, promiňte mi to pojmenování, módní trend, reagovat ihned vytvořením nového zákona. Je třeba vždy pečlivě analyzovat, zda nově se objevující skutek či trend nelze náležitě posoudit na základě stávajících zákonů. Jako příklad zde uvedu fenomén tzv. fake news, kde jsem proti tomu, aby se kvůli nim měnily či doplňovaly platné zákonné normy o novou skutkovou podstatu, neboť jednotlivé případy takových zpráv lze zcela jistě označit buď za poplašnou zprávu, pomluvu, podněcování k nenávisti, například vůči sku-

pině osob, nebo k omezování jejich práv a svobod, apod., nebo za některý ze stávajících přestupků, zvláště když jsme nedávno v České republice přijali novou komplexní přestupkovou legislativu. Přitom nelze ani opomenout, že některé z tzv. fake news bývají zcela neškodným spammem. Máme tedy dostatek možností, jak vznik a šíření fake news postihnout v České republice použitím stávajících nástrojů daných trestním zákoníkem, příp. zákonem o přestupcích a navazujícími zákony.

Netroufám si odhadnout, zda je tomu na Slovensku také tak, ale u nás je doménou politiků, a řekněme si rovnou, politiků – populistů, že na každý nově vzniklý či objevený problém ve společnosti chtějí ihned reagovat novými zákonnými normami. To je chybný přístup, jehož důsledkem je doslova džungle různých zákonných i podzákonných norem, ve kterých se nevyznají ani mnozí advokáti, natož veřejnost. Ptám se pak, nakolik ještě platí všeobecně uznávané pravidlo „neznalost zákona neomlouvá“, když zákonodárci vyrábějí tolik novelizací stávajících zákonů a navazujících předpisů či přímo vytvářejí předpisy nové.

Ste teda za menší počet zákonov, univerzálnych pre „každý prípad“?

Jednoznačně. Před chvílí jsem hovořil o tom, že všechny zákony bohužel neznají dnes už ani advokáti. Vidíme to dnes a denně v textech podaných dovolání. A přináší to s sebou ještě další negativní jev. S každým nově schváleným zákonem či novelizací stávajícího zákona je stále obtížnější plnit sjednocovací roli Nejvyššího soudu, zvláště když je třeba počítat i s tím, že než se věci rozhodované nižšími soudy dostanou na podkladě dovolání až k nám, uplyne několik let. V tomto mezidobí hrozí, že se judikatura může diverzifikovat, což je nežádoucí. Nejvyšší soud vlastní judikaturou nebo i vydáním stanoviska sice rozhodovací praxi nakonec sjednotí, ale v té době může být zákon v důsledku neustálých změn už zase v jiném znění. Tohle je sekundární efekt, který přináší snad každá přehnaná snaha reagovat na nově vzniklý problém ve společnosti speciálně vytvořeným zákonem nebo jeho novelizací.

Zákony ale píšou odborníci a Najvyšší súd návrhy legislatívnych zmien určite pripomienkuje, popripade sa na tvorbe zákonov sami sudcovia spolupodieľajú. Nemôžu tomu, čo popisujete, zabrániť?

Bohužel tomu není vždycky tak. Například v éře ministra spravedlnosti Roberta Pelikána jeho resort po celou dobu důsledně prosazoval myšlenku, že by se soudci neměli podílet na tvorbě zákonů, chtěli psát jejich texty. Jedním z důvodů je údajně obava, aby si soudci zákony nepřizpůsobovali svým potřebám, tedy ve snaze co nejjednodušeji a bez námahy (z pohledu soudce) rozhodovat – třeba na úkor práv účastníků řízení. Taková předpojatost a negativní uvažování o soudcích mne pochopitelně velmi mrzí a zneklidňuje a musím se proti takovému stylu uvažování vždy důrazně ohradit. V praxi pak došlo k opačnému extrému, kdy například Nejvyšší soud dlouhodobě žádá, aby byl zařazen na seznam hlavních připomínkových míst. Doposud, i přes pozitivní snahu bývalého ministra pro legislativu, se nám to pro odpor ministerstev vnitra a spravedlnosti nepodařilo. A to přesto, že je obecně uznáváno, že naše připomínky, zejména k procesním předpisům, mají jistě zásadní význam. Vláda tak při předkládání vládních návrhů zákonů vůbec nemá povinnost se k připomínkám Nejvyššího soudu vyjádřit. Naše možnosti ovlivnit tvorbu nových zákonů jsou proto velmi omezené a soustřeďují se tak na spolupráci s Parlamentem, což však je složitější a podle mého názoru méně vhodné, než v předcházejících fázích legislativního procesu. Přitom považuji za nutné dodat, že zasíláme v rámci připomínkových řízení ministerstvům řadu svých podnětů, vycházejících z dlouholeté praxe našich soudců. Na některé příslušné ministerstvo vstřícně zareaguje a následná spolupráce je dobrá, ale některé úplně zapadnou, aniž bychom měli povědomí, co se s nimi stalo, a zda se jimi někdo relevantně zabýval. Některé zákony takto vznikají i bez jakéhokoli zohlednění připomínek Nejvyššího soudu, což například aktuálně hrozí u připravovaného nového civilního řádu soudního. Ministerstvo v rámci představení návrhu věcného

Pavel Šámal, prof. JUDr. Ph.D.

~ *trestné právo, kriminológia a kriminalistika*
 ~ *predseda Najvyššieho súdu Českej republiky*

~ Prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. absolvoval v roku 1977 Právnickú fakultu na Karlovej univerzite v Prahe, kde tiež v roku 1980 získal titul doktor práv (JUDr.). V roku 1999 mu Právnická fakulta Masarykovej univerzity v Brne udelila titul Ph.D., po ďalších dvoch rokoch nasledovala na Právnickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne habilitácia, odbor trestné právo. V roku 2006 bol vymenovaný za profesora Právnickej fakulty Karlovej univerzity v Prahe pre odbor trestné právo, kriminológia a kriminalistika.

~ Prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. skôr pôsobil ako sudca na Okresnom súde v Moste (od roku 1979) a na Krajskom súde v Ústí nad Labem (od roku 1982). Po roku 1991 prešiel na vtedajší Najvyšší súd Českej republiky, ktorý sa neskôr transformoval na Vrchný súd v Prahe. Od roku 1993 je sudcom a predsedom senátu trestného kolégia Najvyššieho súdu v Brne, dňa 1. 1. 2011 sa ujal funkcie predsedu veľkého senátu trestného kolégia Najvyššieho súdu. Za predsedu Najvyššieho súdu bol prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. menovaný prezidentom republiky dňa 22. 1. 2015.

zámeru této základní procesní normy například koncipuje civilní dovolání jako řádný opravný prostředek. Celá takto nově navrhovaná procesní norma se tváří jako by oprašovala prvky civilního soudního procesu z konce 19. století, které se však v naší soudní praxi vůbec neosvědčily. Přestože na to Nejvyšší soud neustále upozorňuje, tvůrci tohoto návrhu věcného záměru, za vydatné podpory ministerstva spravedlnosti, stále trvají na svém původním konceptu s argumentem, že pokud to podobně funguje například v Rakousku, mělo by to fungovat i u nás. Jenomže, vývoj judikatury, která se před sto lety začala ubírat u nás jiným směrem, zkrátka nelze nyní zpětně rakouskému modelu uměle a násilně znovu přizpůsobovat.

Je vidieť, že ako predseda Najvyššieho súdu sa pochopiteľne zaujímate aj o civilné súdnictvo. Ste tiež uznávaným trestným sudcom, profesorom, ktorý v poslednej dobe okrem iného opakovane verejne nabáda k častejšiemu udeľovaniu peňažných trestov v Českej republike. Podľa štatistík sa Vám to darí, nakoľko len za posledné dva roky sa počet udelených peňažných trestov vo vzťahu k počtu odsúdených osôb v Českej republike strojnásobil. Čím ste takýto efekt dosiahli?

Především dokonalou analýzou původního stavu, úzkou spoluprací s Nejvyšším státním zastupitelstvím, a pak také řadou přednášek a seminářů pro soudce, státní zástupce a policii. Účastníkům těchto seminářů vysvětlujeme celou problematiku. Vycházeli jsme z poznatků ze zahraničí, například Německa, Rakouska nebo Holandska, kde tvoří peněžité tresty mnohem větší podíl všech ukládaných trestních sankcí než u nás. Na seminářích jsme se snažili především na základě poznatků z nižších soudů a státních zastupitelství poukázat na to, jaký potenciál v tomto směru je v české justici. Byť si nemyslím, že bychom měli v tomto dosáhnout úrovně Německa, kde je jiná skladba alternativních trestů, jsem přesvědčen, že by se mohlo podařit dosáhnout podílu 30 – 40% peněžitých trestů z celkového počtu udělovaných trestů. Proti současnému stavu by se tak měly počty peněžitých trestů u nás ještě zdvojnásobit.

~ Dlhodobu se venoval tiež legislatívnej činnosti, predovšetkým je známy ako hlavný autor nového trestného zákonníka z roku 2009. Pracoval o. i. na príprave Zákona o súdnictve vo veciach mládeže, Zákona o probačnej a mediačnej službe, spoluvytváral tzv. veľkú novelu trestného poriadku z roku 2001. Aktuálne je predsedom komisie Ministerstva spravodlivosti pre prípravu rekodifikácie trestného poriadku, v minulosti bol tiež členom Legislatívnej rady vlády (2014 - 2015).

~ Prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. je profesorom trestného práva na Právnickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe a tiež na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Zároveň je členom vedeckých rád Právnickej fakulty Karlovej univerzity v Prahe, Právnickej fakulty Masarykovy univerzity v Brne, Právnickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a tiež Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Pôsobí aj ako lektor Justičnej akadémie v Kroměříži a Justičnej akadémie Slovenskej republiky v Pezinku.

~ Ďalej je prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. členom Asociácie právnikov na ochranu finančných záujmov Európskej únie, individuálnym členom AIDP (Association Internationale De Droit Pénal), členom redakčných rád niekoľkých odborných a vedeckých časopisov, napr. Právní rozhledy, Trestněprávní revue, Soudní rozhledy, Bulletin advokacie, Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae, atď.

sobit. Na zmíněných seminářích jsme zdůrazňovali a také nadále budeme říkat, že předpokladem pro udělení peněžitého trestu je kvalitní přípravné řízení, které už od počátku důkladně zmapuje majetkové poměry obviněných a nedovolí jim tak tzv. odklonit své finance a majetek na jiné subjekty. Po státních zástupcích chceme, aby peněžité tresty sami častěji navrhovali, po soudcích pak, aby přemýšleli, zda v daném případě nebude mít peněžitý trest větší výchovný efekt, než trest odnětí svobody. Což platí především v případech postihu za páchaní majetkové trestné činnosti, ale také u trestné činnosti v dopravě a některých dalších trestných činů, například maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.

Vrátme sa na záver ešte k medzinárodným vzťahom. Česi sú podľa nedávneho prieskumu verejnej mienky, ktorý zverejnili organizátori bratislavskej medzinárodnej konferencie Globsec, najväčšími euroskeptikmi v strednej a juhovýchodnej Európe. Za dobrú vec označuje členstvo v únii len 35% Čechov, priemer v celej únii je pritom 57%. Častým dôvodom k euroskepticizmu je údajne diktovanie pravidiel zo strany EÚ a to, že sa Česi považujú za druhoradú krajinu s menšími právomocami, ako má napríklad Francúzsko alebo Nemecko. Akú rolu naše národy v jednotnej Európe podľa Vás skutočne zastávajú?

Z podobných statistik nemám vôbec radosť. Odrážejú sa v nich momentálne politické nálady. Ako bychom mali krátkou pamäť a príliš ľahce podléhali populizmu a na prvý pohľad jednoduchým riešením. Táto jednoduchá zkratkovitá riešenie však v celkovom kontexte znamenajú špatnú voľbu. Neuznávam názor, že Evropská únia je riadená štátmi ako Nemecko či Francie, a tí ostatní tu hrajú pomyslné druhé housle, aby štáty druhej kategórie. Máme možnosť sa v únii prosadiť, nahlas ríci, čo považujeme za správne a zrealizovať to. Je treba sa prestať vymlúvať na to, že sme len malým národom a náležť v sobe to zdravé sebedôvery spoluvytvárať Evrope. Umieť sa v Evrope prosadiť, byť slyšet. Nelze byť cíleně zticha jen potud, když čerpáme dotace, abychom na sebe náhodou nepatřičně neupozornili. To potom budeme zticha pořád. Myslím, že právě čeští soudci a další osobnosti z justice, působící v nejvyšších evropských soudních institucích, jsou příkladem toho, jak si Evropa váží všech, kdo se nebojí aktivně vystupovat a prezentovat svoje vize. K tomu uvádím hned dva příklady z letošního jara, kdy se český soudce Robert Fremr stal prvním místopředsedou Mezinárodního trestního soudu v Haagu a soudkyně Ivana Hrdličková byla již potřetí zvolena předsedkyní Zvláštního tribunálu pro Libanon. Skvělé jméno mají také Češi působící například u Soudního dvora Evropské unie. Mimochodem, pan JUDr. Fremr odcházel do Haagu právě z našeho soudu, z postu předsedy senátu trestního kolegia. A abych nedával za příklad jen české soudce, tak bych jen namátkou rád připomenul významného slovenského právníka a diplomata Petera Tomku, který v období od roku 2012 do roku 2015 předsedal Mezinárodnímu soudnímu dvoru v Haagu.

Vidíte teda spoločnú budúcnosť Čechov a Slovákov jednoznačne v rámci zjednotenej Európy?

Bezpochyby ano. Musíme jít ovšem do sebe, Evropě něco dávat, nejen si z ní brát. Nelze utíkat z Evropy, když některým z nás její směřování momentálně nevyhovuje. Je třeba neustále usilovat o posílení našeho vlivu a prosazení našeho názoru. Ostatně, pokud neznáme recept na stěhování kontinentů, z Evropy nikam neutečeme. Geopoliticky je toto naše místo pro život. A snad už nikoho nenapadne budovat na naší hranici velkou čínskou zeď. Pojdme si místo toho na rovinu říci, že vzájemná evropská pospolitost a solidarita nejsou neslušná slova, ale principy, na kterých je dnes třeba vytvářet moderní vztahy mezi zeměmi a národy.

*Pripravila: Alexandra Važanová,
hovorkyňa Najvyššieho súdu SR*

Predsedníčku Najvyššieho súdu Danielu Švecovú prijal prezident Andrej Kiska

Bratislava, 14. mája 2018 – Predsedníčka Najvyššieho súdu SR Daniela Švecová informovala prezidenta SR Andreja Kisku o výsledkoch práce Najvyššieho súdu za ostatné tri roky. Za kľúčové považuje skrátenie dĺžky súdneho konania o viac ako polovicu.

Predsedníčka Najvyššieho súdu Daniela Švecová dnes v Prezidentskom paláci jasne pomenovala výsledky reformných opatrení, ktoré spustila po nástupe do funkcie 2. októbra 2014. Prezidenta Andreja Kisku informovala, že za kľúčové považuje skrátenie dĺžky súdnych konaní. Kým v roku 2014 bola priemerná dĺžka súdnych konaní 245 dní, dnes je v priemere 112 dní, čo je zrýchlenie o viac ako 54%. Tento pozitívny výsledok súvisí najmä s personálnou politikou Daniely Švecovej. „Vybrali sme sa cestou navyšovania počtu asistentov sudcu. Dnes môžem konštatovať, že sme sa dostali do stavu, keď na jedného sudcu pripadá jeden asistent. Predpokladám, že odborný potenciál asistentov sa aj v roku 2018 prejaví vo zvýšení kvality činnosti senátov a v skrátení doby konania.“ konštatuje Daniela Švecová.

Prezidenta Andreja Kisku predsedníčka Daniela Švecová informovala aj o svojich prioritách na najbližšie obdobie. Za mimoriadne dôležité označila najmä získanie budovy na Župnom námestí do správy Najvyššieho súdu. „O tejto téme intenzívne komunikujeme s ministrom spravodlivosti. Predpokladám, že v priebehu relatívne krátkej doby predstavíme riešenie. Urobíme tak však až na základe ukončených rokovaní s rezortom.“ uzatvára Daniela Švecová.

Pripravil: referát komunikácie s verejnosťou

Daniela Švecová, Gábor Gál: Súdy musia pracovať rýchlejšie

Bratislava, 15. mája 2018 – Súdy musia pracovať rýchlejšie, efektívne a transparentne – tak, aby to v prvom rade pocítil občan. Na spoločnom rokovaní sa dnes na tom zhodli predsedníčka Najvyššieho súdu SR Daniela Švecová a minister spravodlivosti SR Gábor Gál.

Dĺžka súdnych konaní je z pohľadu občana jedným z najdôležitejších kritérií fungovania súdov. Prioritou predsedníčky NS SR Daniely Švecovej a ministra spravodlivosti Gábora Gála je preto prijať konkrétne opatrenia, ktoré skráti dĺžku konaní. Súdy by po ich zavedení do praxe mali vo veciach ochrany práv a slobôd občana rozhodovať v čo najkratšom čase. „Už dnes sme v porovnaní s rokom 2014, keď som nastúpila do funkcie, zrýchlili dĺžku súdnych konaní na Najvyššom súde o takmer 55%. Napriek tomu, že ide o výrazný pokrok, chceme aj naďalej robiť všetko pre to, aby primeraná dĺžka súdneho konania bola samozrejmosťou pre každého občana,“ skonštatovala Daniela Švecová.

Obaja sa zhodli, že najväčším problémom je agenda správnych konaní. Práve v tejto oblasti je dĺžka súdneho konania neprimerane dlhšia než v trestnom, obchodnom či civilnom súdnictve. „Napriek tomu, že čísla ukazujú pozitívny trend, v správnom súdnictve sa veci stále nedejú tak rýchlo, ako by som si predstavoval. Tento stav je pre mňa neakceptovateľný,“ vysvetlil minister Gábor Gál.

Aj to je dôvodom, prečo pripravia spoločný vzdelávací projekt pre odborný personál správnych orgánov. Zamestnancov správnych orgánov budú školiť sudcovia NS SR, ministerstvo poskytne školiace priestorové kapacity Justičnej akadémie. „Som presvedčená, že zvyšovanie odbornosti zamestnancov správnych orgánov výrazným spôsobom skvalitní a zefektívni rozhodovanie v správnom konaní. Práve to sa najčastejšie dotýka ľudí v denno-dennom živote a spoločný projekt s ministerstvom v tomto smere môže veľa zmeniť k lepšiemu,“ doplnila Daniela Švecová.

Daniela Švecová a Gábor Gál spolu hovorili aj na tému zvyšovania dôvery ľudí v justíciu. Zhodli sa, že v období, keď je súdnictvo predmetom spoločenskej kritiky, je mimoriadne dôležité zabezpečiť efektívne fungovanie projektu súdneho manažmentu, ktorý má garantovať transparentné a spravodlivé pridelovanie vecí sudcom, a tým občanovi plne zaručiť ústavné právo na zákonného sudcu.

Pripravil: referát komunikácie s verejnosťou

Prezident Andrej Kiska vymenoval Jarmilu Urbancovú za podpredsedníčku Najvyššieho súdu

Bratislava, 31. mája 2018 – Prezident SR Andrej Kiska dnes vymenoval Jarmilu Urbancovú na post podpredsedníčky Najvyššieho súdu SR. Ďalšie, v poradí druhé, funkčné obdobie sa podpredsedníčke začína s účinnosťou od 7. júna 2018.

Podpredsedníčka Najvyššieho súdu Jarmila Urbancová chce v ďalšom funkčnom období pokračovať v skracovaní dĺžky súdnych konaní. Za svoju prioritu považuje aj zjednocovanie rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu. V tomto smere chce nadviazať na predchádzajúce funkčné obdobie, ktoré hodnotí mimoriadne pozitívne. *„Ako podpredsedníčka som úzko spolupracovala s predsedníčkou Najvyššieho súdu Danielou Švecovou a som presvedčená, že naša spolupráca priniesla výsledky v urýchlení súdneho konania na Najvyššom súde, a to z 245 dní v roku 2014 na 112 dní v roku 2017,“* skonštatovala Jarmila Urbancová.

Za kandidátku na post podpredsedu Najvyššieho súdu navrhli Jarmilu Urbancovú predsedníčka Najvyššieho súdu Daniela Švecová, 28 sudcov a sudkýň Najvyššieho súdu a Sudcovská rada Okresného súdu Bratislava III. Predsedníčka Daniela Švecová je s výsledkom voľby podpredsedu Najvyššieho súdu spokojná. *„Som presvedčená, že Jarmila Urbancová v predchádzajúcom funkčnom období preukázala spôsobilosť pre riadenie zverených činností súdneho dohľadu a správy súdu. Zároveň verím, že opätovné zvolenie Jarmily Urbancovej prispeje k transparentnému a efektívnemu riadeniu Najvyššieho súdu tak, aby to v prvom rade pocítil občan,“* povedala Daniela Švecová.

Jarmila Urbancová je sudkyňou viac ako 22 rokov. Takmer celú sudcovskú prax sa zaoberá správnym právom. Sudkyňou Najvyššieho súdu je od roku 2010, od roku 2013 je podpredsedníčkou Najvyššieho súdu.

Pripravil: referát komunikácie s verejnosťou

OBČIANSKOPRÁVNE KOLÉGIUM NAJvyššieho súdu SI ZVOLILO PREDSEDNÍČKU

Bratislava, 31. mája 2018 – Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu si zvolilo novú predsedníčku. Stala sa ňou JUDr. Jana Bajánková.

Jana Bajánková je bývalou predsedníčkou Súdnej rady SR. Na Najvyššom súde pôsobí od 1. januára 1997. Právnickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave ukončila v roku 1982, kedy jej bol súčasne udelený titul JUDr. V roku 1988 vykonala II. atestáciu v rámci rezortu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Po ukončení štúdia na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave pracovala na Okresnom súde Bratislava – vidiek ako justičná čakatelka. Po absolvovaní justičnej skúšky v roku 1985 bola predsedníčkou senátu na Okresnom súde Bratislava – vidiek. V rokoch 1989 – 1996 pracovala na Krajskom súde v Bratislave ako členka senátu a od roku 1993 ako predsedníčka senátu. Od roku 1997 pôsobí na Najvyššom súde Slovenskej republiky ako sudca, od 1. januára 2003 ako predsedníčka senátu, 2. apríla 2006 bola zvolená za predsedníčku občiansko-právneho kolégia a od 1. januára 2007 bola aj zovšeobecňovateľkou.

pripravil: referát komunikácie s verejnosťou

Novou členkou Súdnej rady SR sa stala sudkyňa Najvyššieho súdu SR Katarína Pramuková

Bratislava, 27. júna 2018 – Sudkyňa Katarína Pramuková uspela v doplňujúcich voľbách člena Súdnej rady SR. Sudcovia ju volili za zosnulého sudcu Daniela Hudáka. O novom členovi Súdnej rady rozhodovali všetci slovenskí sudcovia v príslušných volebných obvodoch v tajnej a priamej voľbe.

Z celkového počtu 1423 sudcov, ktorí mali právo voliť, si hlasovacie lístky prevzalo 782. Katarína Pramuková nakoniec získala 727 hlasov a stala sa tak oficiálne novou členkou Súdnej rady.

Sudkyňu navrhla Sudcovská rada Krajského súdu v Košiciach ako aj 19 ďalších sudcov. Jej päťročné funkčné obdobie začína plynúť 27. júna od okamihu prevzatia dekrétu z rúk predsedu hlavnej volebnej komisie. Miesto v 18-člennej Súdnej rade sa uvoľnilo po náhlom úmrtí sudcu Daniela Hudáka, 16. apríla 2018. Hudák sa do Súdnej rady dostal po tretí raz vo voľbách, ktoré sa uskutočnili v máji 2017, ako jeden z deviatich zástupcov sudcov v tomto ústavnom orgáne. Vo voľbe ho podporilo 561 sudcov.

JUDr. Katarína Pramuková – predsedníčka obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu, členka Súdnej rady SR

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

Vysoko si vážim dôveru 19 sudcov a Sudcovskej rady Krajského súdu v Košiciach, ktorí využili svoje zákonné právo a navrhli ma za kandidáta na člena do Súdnej rady SR. Na druhej strane musím povedať, že okolnosti, ktoré spôsobili potrebu doplnenia Súdnej rady SR sú nesmierne smutné. V histórii Súdnej rady SR nenastala situácia, keď je sudca volený na miesto po zosnulom kolegovi. Samotná voľba sa teda uskutočnila nie uplynutím funkčného obdobia člena Súdnej rady, ale po náhlom úmrtí JUDr. Daniela Hudáka, ktorý bol za člena Súdnej rady SR zvolený dňa 23. mája 2017. O to ťažšie sa mi prijímalo rozhodnutie súhlasit' s kandidatúrou vo voľbe na člena Súdnej rady, v ktorej by som mala nahradiť JUDr. Daniela Hudáka, sudcu NS SR, nášho kolegu, priateľa a kamaráta, navyše, keď som v predchádzajúcej voľbe bola jednou z jeho navrhovateľov. Musím preto rešpektovať hlasy 561 sudcov Slovenska, ktorí mu dali vo voľbách hlas, a zároveň mandát na päť rokov. Preto som sa vrátila k e-mailovej komunikácii zo 16. mája 2017, ktorou oslovil svojich voličov k odpovediam na dotazník VIA IURIS, ktorý bol zaslaný všetkým kandidátom na členov do Súdnej rady. V ňom uviedol najmä to, že sa bude usilovať v Súdnej rade SR o presadenie opatrení, ktoré budú smerovať k posilneniu dôvery verejnosti v súdnictvo. Deklaroval, že bude spolupracovať s jednotlivými sudcovskými radami a presadzovať v Súdnej rade SR ich oprávnené záujmy. Svojou činnosťou sa chcel podieľať na vypracovaní stanovísk k návrhom všeobecne záväzných predpisov upravujúcich organizáciu súdnictva, postavenie sudcov a konanie pred súdmi a k návrhom koncepčných dokumentov, týkajúcich sa súdnictva. Jednou z jeho priorít bolo zasadiť sa o zlepšenie personálneho a materiálneho zabezpečenia sudcov a súdov a presadzovať nezávislosť súdnictva voči ostatným orgánom verejnej moci. K uvedeným víziám sa v celom rozsahu pripájam.

Za seba môžem povedať, že pre mňa je najdôležitejšie počúvať názory všetkých sudcov, neustále s nimi komunikovať, pretože opatrenia smerujúce k zrýchleniu konania, skvalitneniu sudcovskej práce a k zlepšeniu obrazu slovenskej justície, nie je možné realizovať bez dôslednej analýzy, ktorá môže vyplynúť len z výmeny informácií najmä so súdmi nižších inšancií. Práve sudcovia na týchto súdoch sa v praxi stretávajú s problémami, ktoré im sťažujú postup v konaní. Chcem taktiež počúvať názory všetkých Sudcovských rád, radiť sa s nimi o zásadných otázkach, načúvať i predsedom súdov, asistentom, vyšším súdnym úradníkom a tiež všetkým, ktorí sú súčasťou výkonu súdnictva. Samozrejme som pripravená hľadať riešenia a prijať zodpovednosť za svoje rozhodnutia pri ochraňovaní nezávislosti súdnictva, aby súdna moc bola rešpektovaná. Som presvedčená, že korektným informovaním verejnosti o práci sudcov môžeme spoločne zamedziť vyjadreniam, ktoré výrazným spôsobom dehonestujú prácu sudcu. Na druhej strane, považujem za mimoriadne dôležité vyžadovať od nás všetkých dodržiavanie sudcovskej etiky s osobitným zreteľom na zachovanie slobody sudcov s možnosťou slobodne prejať svoj názor.

Zdôrazňujem, že dôvera sudcov, ktorí ma navrhli za kandidáta za člena Súdnej rady SR je pre mňa poctou a zároveň veľkou výzvou. Celý svoj profesijný život sa venujem obchodnému právu. Ako sudkyňa som rozhodla stovky vecí v prvostupňovej, odvolacej i dovolacej agende, odsedela som nespočetné množstvo hodín v pojednávacej miestnosti pri štúdiu spisov i písaní rozhodnutí. Práca sudcu je nesmierne náročná a zodpovedná. Vážim si prácu každého sudcu, asistenta, vyššieho súdneho úradníka a zapisovateľa. Počas doterajšej sudcovskej kariéry som sa snažila vždy svojím správaním presvedčiť svojich spolupracovníkov, že si chcem vypočuť ich názor, že ho viem akceptovať, prípadne korigovať ten svoj, a že vždy uprednostňujem slušnú odbornú diskusiu pred agresívnou argumentáciou založenou skôr na sile hlasu, ako na presvedčivých dôvodoch. Tieto hodnoty, ktoré vyznávam a snažím sa dodržiavať, chcem v prípade môjho zvolenia preniesť aj do práce v Súdnej rade SR tak, aby som podporila kolegiálnu a priateľskú atmosféru pri činnosti tohto orgánu.

(zdroj: list JUDr. Kataríny Pramukovej, adresovaný sudcom pred voľbou člena Súdnej rady SR)

Kto je JUDr. Katarína Pramuková?

V roku 1987 ukončila štúdium práva na Právnickej fakulte UPJŠ v Košiciach a v ten istý rok nastúpila na Krajskú štátnu arbitráž v Košiciach. V roku 1989 sa stala štátnou arbiterkou. Od roku 1992 bola obchodnou sudkyňou Krajského súdu v Košiciach a od roku 2003 predsedníčkou senátu. Od februára 2009 pôsobila na Najvyššom súde Slovenskej republiky ako dočasne pridelená sudkyňa a od novembra 2009 je sudkyňou obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu. S účinnosťou od marca 2014 bola vymenovaná do funkcie predsedníčky senátu a od 21. novembra 2017 predsedníčkou obchodnoprávneho kolégia. Je členkou sudcovskej rady Najvyššieho súdu, členkou skúšobných senátov Justičnej akadémie a Slovenskej advokátskej komory.

DISCIPLINÁRNE SENÁTY MUSIA PRESTAŤ KÚZLIŤ

Predsedníčka Najvyššieho súdu Daniela Švecová pre HN tvrdí, že sa cez disciplinárne návrhy snaží zvýšiť renomé súdu a dôveru ľudí v justíciu.

Ak by ste sa mali vžiť do roly bežného občana. Aká by bola teraz vaša momentálna dôvera voči justícií?

Právu a justíciu venujem väčšinu svojho života, nemôžem preto nebadat signály, že dôvera ľudí v justíciu je dlhodobo naštrbená. V dnešnej vypätej spoločenskej atmosfére sa otvorene hovorí o korupcii v súdnictve. Preto považujem za mimoriadne dôležité dať ľuďom jasný signál, že našou prvoradou úlohou je chrániť práva a slobody, ktoré občanom zaručuje Ústava a celý právny poriadok. Túto dôležitú úlohu sa snažíme plniť na sto percent.

Ako chcete ľuďom ten signál dať?

Ľudia úplne oprávnené požadujú od súdov spravodlivosť a chcú vidieť jasné výsledky. Z pohľadu občana je jedným z najdôležitejších kritérií fungovania súdov to, či je vec rozhodnutá správne a spravodlivo. Samozrejme, aj dĺžka súdneho konania je z hľadiska vierohodnosti justície v očiach verejnosti veľmi dôležitá. Stále platí, že neskoro poskytnutá spravodlivosť je spravodlivosť odmietnutá, a preto je mojou absolútnou prioritou skrátiť dĺžku súdnych konaní.

Už dnes sme na Najvyššom súde v porovnaní s rokom 2014, keď som nastúpila do funkcie predsedníčky, zrýchlili dĺžku súdnych konaní o takmer 55 percent, čo je skutočne zásadný posun. My však pokračujeme a pracujeme veľmi intenzívne na tom, aby primeraná dĺžka súdneho konania bola samozrejmosťou pre každého občana. Súdny musia jednoznačne pracovať rýchlejšie, efektívne a transparentne. Tak, aby to v prvom rade pocítil občan.

Hovoríte o rýchlosti konaní, čo je bezpochyby silný dôvod pre dôveru ľudí v naše súdy. Ako však majú ľudia dôverovať súdnictvu, ak vidia, že zločincovi sa za zvláštnych okolností darí utekať za hranice? Myslím napríklad prípady Vladimíra Mišenku a Roberta Okoličányho.

Iste, faktorov, ktoré vnímanie justície ovplyvňujú, je viac. Mojm hlavným cieľom je zlepšiť vnímanie a fungovanie Najvyššieho súdu a máme zatiaľ naozaj dobré výsledky. Som presvedčená, že v justícii je dostatok ďalších profesionálov, ktorí sa postupne zasadia o zmenu. Celkom jednoznačne však k vašej otázke musím povedať aj to, že za útek Mišenku a Okoličányho Najvyšší súd Slovenskej republiky nenesie zodpovednosť. Senát Najvyššieho súdu bezprostredne po vydaní rozhodnutia o zamietnutí odvolania obžalovaných nariadil policajné dodanie do väznice, avšak nebolo úspešné. Až na tomto podklade prichádzalo do úvahy vydanie európskeho a medzinárodného zatýkacieho rozkazu na dodanie odsúdeného do výkonu trestu. Na jeho vydanie je však príslušný Špecializovaný trestný súd, a nie Najvyšší súd.

Nemal zatýkací rozkaz vydať práve Najvyšší súd?

Ak sa predseda Špecializovaného trestného súdu, aj podľa medializovaných informácií, domnieva, že európsky a medzinárodný zatýkací rozkaz mal po zamietnutí odvolania vydať Najvyšší súd, jeho názor nie je správny. Najvyšší súd totiž nie je súdom, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni. Takýto postup by bol navyše v rozpore s Ústavou, lebo Najvyšší súd by prekročil svoju právomoc a suploval by činnosť prvostupňového súdu. Najvyšší súd ponúkol Špecializovanému súdu spoluprácu v podobe poskytnutia relevantného spisového materiálu, avšak s negatívnou odpoveďou. Treba tiež povedať, že v čase rozhodovania Najvyššieho súdu v tejto veci trestné stíhanie Róberta Okoličányho prebiehalo už na slobode, lebo v jeho prípade už v minulosti uplynula maximálna zákonná lehota väzby.

Spomínali ste korupciu v súdnictve. Po udalostiach týkajúcich sa vraždy novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice sa objavili informácie aj o kupovaní sudcov na Najvyššom súde. Preverovali ste, ako by sa to mohlo diať?

Pre korupciu mám nulovú toleranciu a v tomto som absolútne nekompromisná. Pozorne sledujem všetky dostupné informácie na túto tému a vždy takmer okamžite konám. Nie vždy je možné verejne komentovať všetky kroky, ktoré som ja a moji spolupracovníci podnikli, no je ich skutočne mnoho a napríklad v prípade možnej manipulácie pri pridelení spisov som od prvého momentu poskytla orgánom činným v trestnom konaní plnú súčinnosť. Môžem potvrdiť, že som v tejto veci dlhodobo komunikovala s NAKA, ale kým nie je vyšetrovanie ukončené, nemôžem sa k veci vy-

Kto je Daniela Švecová?

Predsedníčkou Najvyššieho súdu je od októbra 2014. V súdnictve začala pracovať hneď po skončení štúdia na právnickej fakulte – od roku 1974 bola justičnou čakatelkou na Okresnom súde v Trnave. Tu absolvovala justičnú skúšku a do roku 1980 tu pôsobila vo funkcii predsedníčky senátu. Potom odišla na Okresný súd v Nových Zámkoch a v roku 1981 na Krajský súd v Bratislave. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky pôsobí ako sudkyňa od roku 1991, od roku 1999 aj ako predsedníčka senátu občianskoprávneho kolégia. V rokoch 2005 až 2010 bola podpredsedníčkou Najvyššieho súdu.

jadrovať. Prípadné potvrdenie podozrení je pre mňa nepredstaviteľné a bolo by mimoriadne tvrdou ranou pre justíciu a všetkých sudcov, ktorí ctia právo a spravodlivosť.

Máte už premyslené aj krízové riešenie v prípade, že by sa korupcia potvrdila? Bolo by v hre aj vaše odstúpenie z funkcie?

V prípade potvrdenia korupcie treba okamžite konať. Pre mňa to znamená, že takýto prípad by som ihneď oznámila orgánom činným v trestnom konaní. Práve orgány činné v trestnom konaní musia vyšetriť čo, kedy a ako sa presne stalo a či sa to vôbec stalo. V tomto náročnom vyšetrowaní by som im tak ako doposiaľ poskytla svoju maximálnu súčinnosť. Ako sudkyňa však nikdy nevynášam verdikt bez detailnej znalosti, dovoľte mi rovnako postupovať aj v tomto prípade.

Ako predsedníčka Najvyššieho súdu pomerne intenzívne riešite sudcu Štefana Harabina. V jeho prípade ste dokonca podali už niekoľko disciplinárnych návrhov, no tie sa zatiaľ končia neúspešne. Prečo?

S dôvodmi, pre ktoré disciplinárne senáty oslobodzujú Štefana Harabina sa vôbec nestotožňujem. Doteraz som bola presvedčená, že „kúzla“ sa robia prevažne v cirkuse, ale súčasné rozhodovanie v disciplinárnych senátoch rozhodujúcich v týchto kauzách ma presvedčajú o opaku. Tieto rozhodnutia sú totiž výsledkom dôkladného ohýbania zákonov a valcovania práva. Ako predsedníčku Najvyššieho súdu ma to však nemôže odradiť. Podanie podnetu na začatie disciplinárneho konania je jediným zákonným nástrojom na očistenie mena Najvyššieho súdu v mojich rukách.

To znamená, že ak sa vám nebude dariť v disciplinárnych návrhoch, ani dôvera ľudí v justíciu neporastie?

Práve rozhodnutia disciplinárnych senátov v minulosti výrazne naštrbili dôveru ľudí v súdny systém. Na základe rozhodnutia disciplinárnych senátov možno sudcom siahnuť na platy, preradiť ich na iný súd a pri najzávažnejších previneniach zbaviť sudcu funkcie. A práve bývalé vedenie Najvyššieho súdu používalo disciplinárne návrhy ako nástroj zastrasovania a trestania sudcov. Ja sa prostredníctvom nich, naopak, snažím zvýšiť renomé Najvyššieho súdu a dôveru ľudí v justíciu. Samozrejme, že neočakávam, že ma za ne budú chváliť niektorí zločinci, ktorí boli v dôsledku svojvoľného rozhodnutia sudcov prepustení na slobodu, respektíve neboli potrestaní. Som však absolútne presvedčená, že disciplinárne konania sú mimoriadne dôležitým prostriedkom na kontrolu práce sudcov a senátov a aj naďalej budem bojovať za to, aby pracovali a rozhodovali, a nie „kúzlili“.

Často diskutovanou témou je aj takzvaná svojvôľa v rozhodovaní skupiny sudcov Najvyššieho súdu, medzi ktorých patrí aj sudca Harabin. Nie je možné, že sa časť sudcov nemýli a môžu mať pravdu?

Od nástupu do funkcie predsedníčky Najvyššieho súdu som podala deväť podnetov na začatie disciplinárnych konaní. Väčšinu z nich práve pre svojvoľné rozhodnutie sudcu. Som presvedčená, že jednoznačné porušenie zákona, teda rozpor s právom, sudca nemôže skryť pod právny názor a za žiadnych okolností nemôže svojvôľu zamieňať s nezávislosťou v rozhodovaní. Toto robí skupina disciplinárne stíhaných sudcov často úplne majstrovským spôsobom. Tam, kde to považujú za vhodné povedia, že ich stíham za právny názor, hoci flagrantne porušujú platné právny predpisy a doterajšiu súdnu prax, vrátane vlastnej doterajšej rozhodovacej činnosti. Práve v tejto súvislosti treba poukázať na to, že svojvoľné konanie je závažným disciplinárnym previnením, ktoré má za následok ohrozenie dôvery v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Exemplárnym

prípadoch je kauza, keď bol pre svojvoľu prepustený na slobodu sexuálny delikvent. Rozhodnutím Harabinovho senátu teda došlo k závažnému celospoločenskému ohrozeniu. Aj v tomto prípade disciplinárne senáty tichučko tolerujú rozhodnutie, ktoré priamo ohrozuje občana a tvária sa, že sa nič nedeje. To považujem za neakceptovateľné.

Harabin však tvrdí, že v prípade sexuálneho devianta nezákonne rozhodoval sudca z Veľkého Kr-tíša, ktorý bol právoplatne v Česku odsúdený za jazdu pod vplyvom alkoholu. V tom čase išlo na Slovensku „iba“ o priestupok, a nie o trestný čin. Podľa Harabinovho senátu rozhodoval ako nezákonný sudca, a preto senát zrušil predchádzajúce súdne rozhodnutia a vrátili vec na nové konanie.

Ústavný súd považoval Harabinov návrh za zmätočný, lebo nebolo z neho zrejmé ani to, čoho sa návrhom domáha, teda či žiada výklad zákonných ustanovení alebo vyslovenie nesúladu týchto ustanovení s právnymi predpismi vyššej právnej sily. V návrhu nebolo deklarované ani to, či ho senát vôbec poveril na podanie návrhu na ústavný súd. Ústavný súd tiež konštatoval, že podmienky vylúčenia sudcu z konania upravuje trestný poriadok a bezúhonnosť je jedným z predpokladov výkonu funkcie sudcu. Tieto pojmy nebolo možné zmiešavať dohromady, a to ani za použitia analó-gie. Výsledkom tohto účelového zamieňania si pojmov bolo, že Harabinov senát nerozhodol o veci meritórne, teda o dovolaní odsúdeného, ale svojvoľne spochybnil sudcu, ktorý v kauze rozhodoval na nižšom súde, čo malo za následok prepustenie sexuálneho násilníka Milana M. na slobodu.

Ústavný súd vám teda dal za pravdu?

Áno, Ústavný súd mi dáva za pravdu, že Harabinov dovolací súd jednoznačne rozhodol v zjavnom rozpore s právnou úpravou, nad rámec svojej kompetencie, čo malo za následok prepustenie sexu-álneho násilníka na slobodu a vážne ohrozenie verejnosti.

Najnovšie to vyzerá tak, že v budove, kde sídlite, ostanete už sami. Rezort spravodlivosti sa totiž chystá do vlastných priestorov. Budete aj rekonštruovať?

Otázka vlastnej budovy má dva zásadné rozmery. Ten prvý je podstatný z pohľadu dôvery ľudí v justíciu. Zdieľanie spoločných priestorov s ministerstvom spravodlivosti môže totiž negatívne ovplyvniť vnímanie nezávislosti súdnej moci na moci výkonnej. Ten druhý súvisí s výkonom súdnictva, pre ktorý je kvalitné technické a priestorové zázemie mimoriadne dôležité. V budove na Župnom námestí, ktorá bola dimenzovaná na 300 osôb, dnes pracujú obidve inštitúcie, a teda reálne okolo 600 ľudí, čo je aj z bezpečnostných dôvodov neprijateľné. Získanie budovy do správy nám vytvorí predovšetkým možnosť dôstojného pracovného priestoru pre sudcov a zamestnancov Najvyššieho súdu, ale aj možnosti pre zvyšovanie stavov odborného personálu, čo je veľmi potrebné a pre štát neporovnateľne úspornejšie riešenie, než zvyšovanie stavov sudcov. Na prevzatie budovy do vlastnej správy sme pripravení. Kancelária Najvyššieho súdu má na prvú fázu rekonštrukcie v aktuálnom rozpočte vyčlenené finančné prostriedky a máme aj jasnú predstavu a projekty, ako by malo sídlo Najvyššieho súdu po rekonštrukcii vyzeráť. O všetkých detailoch budeme médiá i verejnosť informovať hneď ako to bude aktuálne.

*Zdroj: www.hnonline.sk, Autor: Martin Ducár
<https://slovensko.hnonline.sk/1762578-disciplinarne-senaty-musia-prestat-kuzlit>*

Najvyšší súd SR sa zapojil do diskusie o reforme poľského súdneho systému

V dňoch 20. – 22. mája 2018 sa delegácia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod vedením predsedníčky Daniely Švecovej zúčastnila oficiálnej návštevy na Najvyššom správnom súde Poľska vo Varšave. Na pozvanie jeho predsedu Mareka Zirk-Sadowskeho sa slovenská delegácia zapojila do Semináru o ústavnoprávnom postavení, kompetenciách, organizačnej štruktúre a procesných postupoch v správnom súdnictve v Poľsku a na Slovensku.

Pracovné stretnutie bolo nasmerované predovšetkým na tri vopred vymedzené témy: „*Systémové zmeny spravodlivosti v Poľsku s osobitným dôrazom na administratívne súdnictvo*“, „*Výklad v súlade s ústavou v judikatúre správnych súdov*“ a „*Reforma procesných postupov v správnych súdnych konaniach*.“ Odborné príspevky v týchto oblastiach pripravili Wojciech Sawczyn, Marcin Wiącek a Wojciech Piątek, všetci z Oddelenia pre výskum judikatúry poľského Najvyššieho správneho súdu. Členkou slovenskej delegácie bola aj predsedníčka senátu Správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Zdenka Reisenauerová. Účastníci stretnutia hovorili aj na tému veľmi aktuálnej reformy poľského súdneho systému, ktorá vzbudzuje záujem najmä z dôvodu potenciálneho zásahu do nezávislosti poľského súdnictva. Práve preto sú predmetné legislatívne zmeny pod drobnohľadom Európskej komisie.

Samostatný systém správneho súdnictva bol v Poľsku zavedený v roku 1997. Od 1. januára 2004 tam existuje dvojinštančný systém správneho súdnictva, kde v prvom stupni rozhodujú vojvodské sudy a v druhom stupni Najvyšší správny súd. V krajine je pritom 16 vojvodských správnych súdov, ktorých jurisdikcia zodpovedá rozdeleniu Poľska na vojvodstvá. Na Najvyššom správnom súde pôsobí približne 120 sudcov a súd má finančnú, obchodnú a všeobecnú správnu komoru. V Slovenskej republike nie je kreovaná samostatná sústava správnych súdov. Správne súdnictvo patrí do pôsobnosti všeobecných súdov. V zmysle Správneho súdneho poriadku sú správnymi súdmi Najvyšší súd, krajské sudy a v zákonom ustanovených prípadoch aj okresné sudy. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky sa správnej agende venuje jeho Správne kolégium, na ktorom v súčasnosti pôsobí 28 sudcov.

Pripravila: Lenka Bogárová

8. KONFERENCIA PREDSEDOV NAJVYŠŠÍCH SÚDOV STREDNEJ A VÝCHODNEJ EURÓPY

V dňoch 27. až 29. mája 2018 sa v litovskom Vilniuse uskutočnila v poradí ôsma Konferencia predsedov najvyšších súdov strednej a východnej Európy. Konferencie sa zúčastnilo až 20 delegácií, čo je historicky najvyšší počet. Konferenciu organizoval Najvyšší súd Litvy a na pozvanie jeho predsedu Rimvydasa Norkusa sa jej zúčastnila aj delegácia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod vedením jeho predsedníčky Daniely Švecovej.

Počas dvoch rokovacích dní hovorili účastníci konferencie celkovo na šesť rokovacích tém: „Zvyšovanie kvality správy najvyšších súdov (systém riadenia prípadov, znižovanie nápadu, špecializácia a pod.)“, „Filtrované mechanizmy v dovolacom konaní“, „Modelový kódex sudcovského správania“, „Vzťahy súdnictva s ostatnými zložkami štátnej moci a aktuálne otázky nezávislosti súdnictva“, „Prijetie a implementácia rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva v národných právnych systémoch“ a „Médiá v pojednávacích miestnostiach a vzťahy medzi súdmi a médiami“. D. Švecová predniesla svoj príspevok na tému Prijatia a implementácie rozsudkov EŠP v národných právnych systémoch. Vyzdvihla pritom skutočnosť, že od nadobudnutia účinnosti Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo na výkon rozhodnutia proti Slovenskej republike odovzdaných približne 500 vecí, z toho 93% bolo uzatvorených uznesením o ukončení dohľadu zo strany Výboru ministrov Rady Európy (v dôsledku uspokojivého výkonu rozhodnutia). Poukázala tiež na členstvo NS SR v Súdnej sieti EŠP a na zásluhnú činnosť v oblasti monitoringu judikatúry tohto európskeho súdu, ktorú pravidelne uskutočňuje Odbor dokumentácie, analytiky a komparatistiky Najvyššieho súdu. Konferencia predsedov najvyšších súdov strednej a východnej Európy je podujatie každoročne organizované pod záštitou CEELI Inštitútu, mimovládnej neziskovej organizácie. Konferencia vznikla v roku 2007 a pravidelne sa jej zúčastňujú aj americkí sudcovia John Walker, sudca Druhého obvodného odvolacieho súdu či emeritný sudca Clifford Wallace. Budúci rok bude konferenciu organizovať predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Pripravila: Lenka Bogárová

DEIURE

INFORMAČNÝ OBČASNÍK NAJVYŠŠIEHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

© Najvyšší súd Slovenskej republiky, Bratislava 2018
ISSN 2453-8558